

Tori valla alushariduse analüüs ja teenusvajaduse prognoos

Esitus
OÜ Cumulus Consulting
November 2021

Töö eesmärk ja fookus

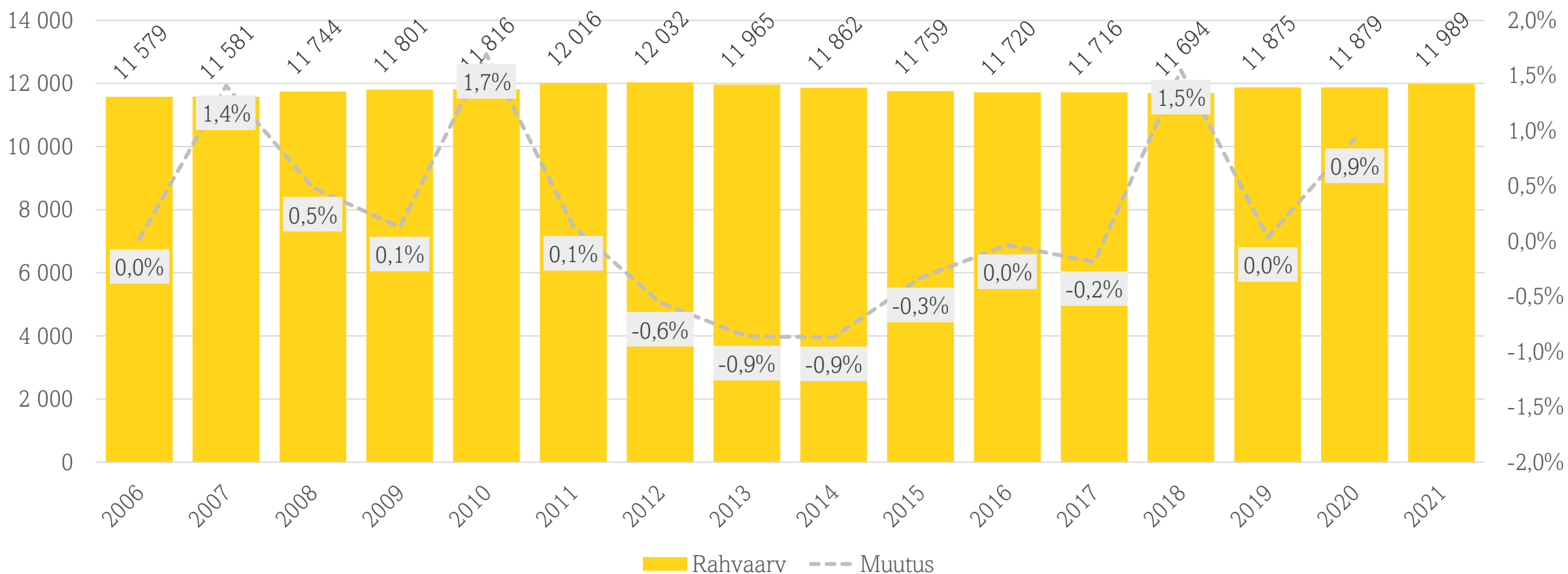
Töö eesmärgiks on analüüsida ja prognoosida Tori valla alushariduse teenusvajadust aastani 2035 olukorras, kus viimastel aastatel on teenust vajavate laste arv suurenemas

Selleks on koostatud valla alushariduse analüüs ja teenusvajaduse prognoos aastani 2035, mis hõlmab järgnevaid uurimisküsimusi ja analüüsitavaid osi:

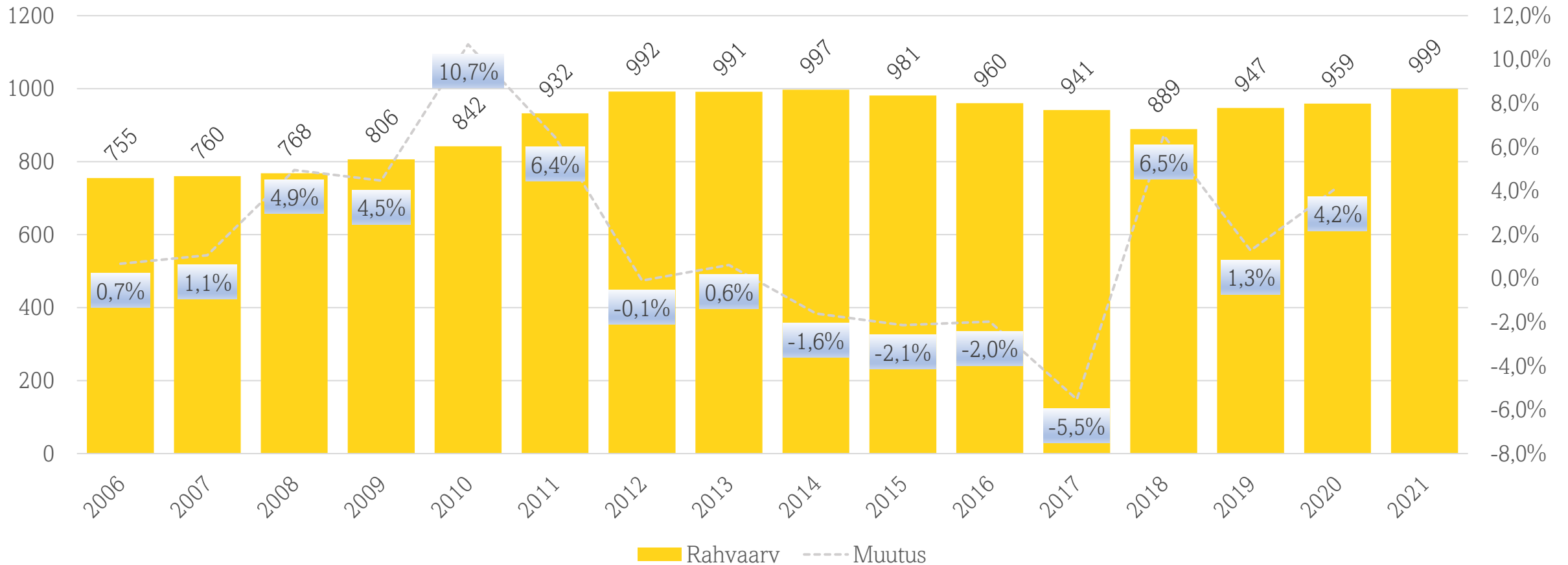
- laste arvu kujunemise seisukohast olulised rahvastikuprotsessid;
- elluviidavad ja planeeritavad elamuarendused valla piirkondades;
- alusharidusasutused ja teenusemahud ning lasteaiaaranne valla viies piirkonnas;
- rahvastikuprognosis aastani 2035, kaks prognoosistsenaariumit iga piirkonna kohta (baasistsenaarium ja rändestsenaarium);
- järeldused.

1. Rahvastikuarengud

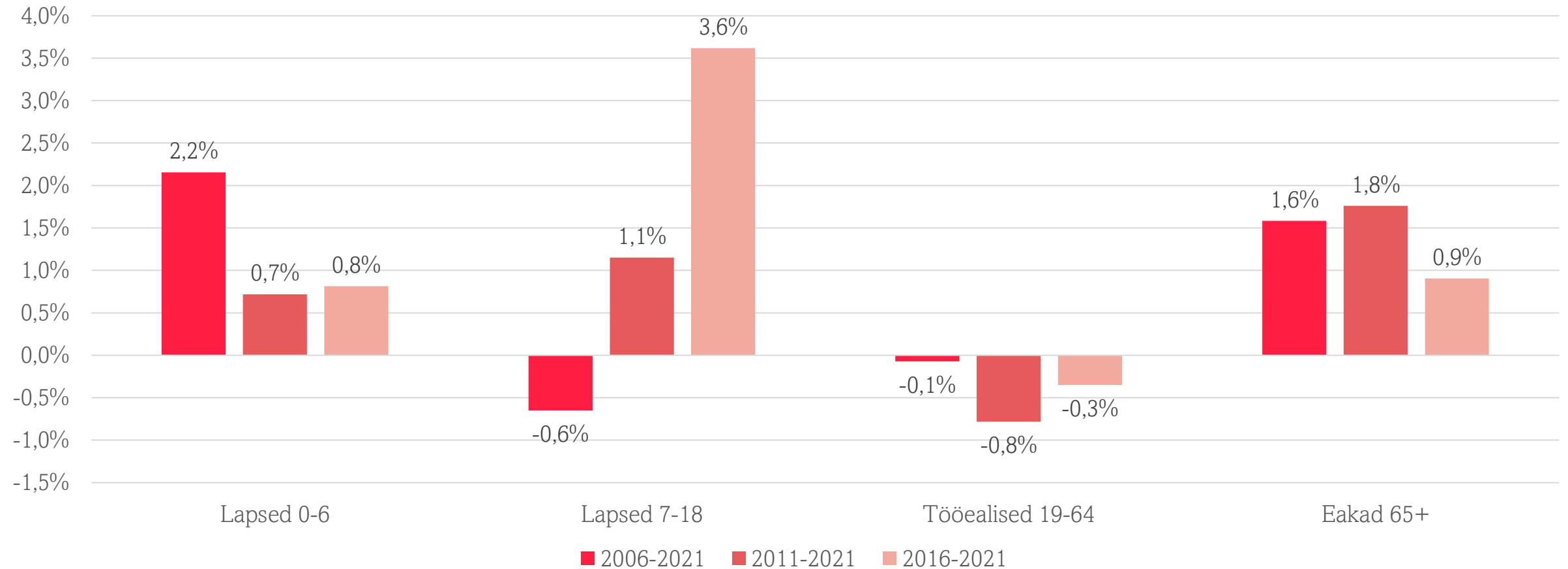
Rahvaarvu muutus Tori vallas 2006-2021

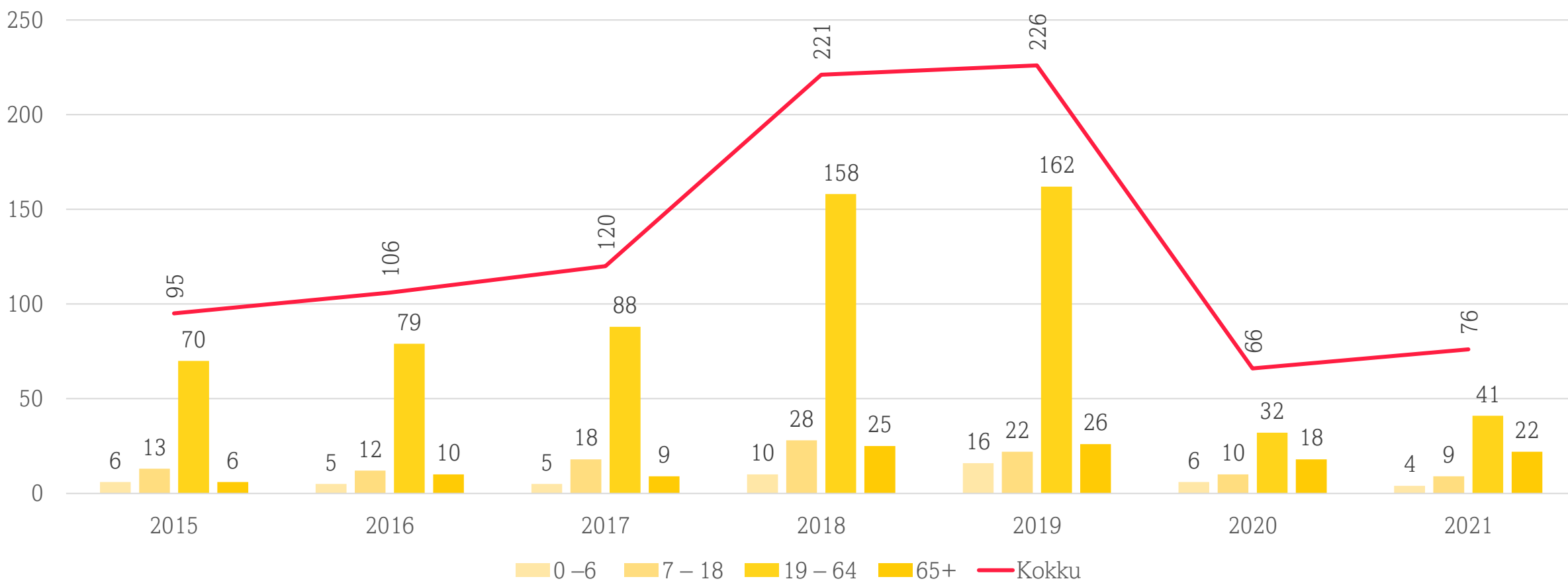
Vanusrühm 0-6

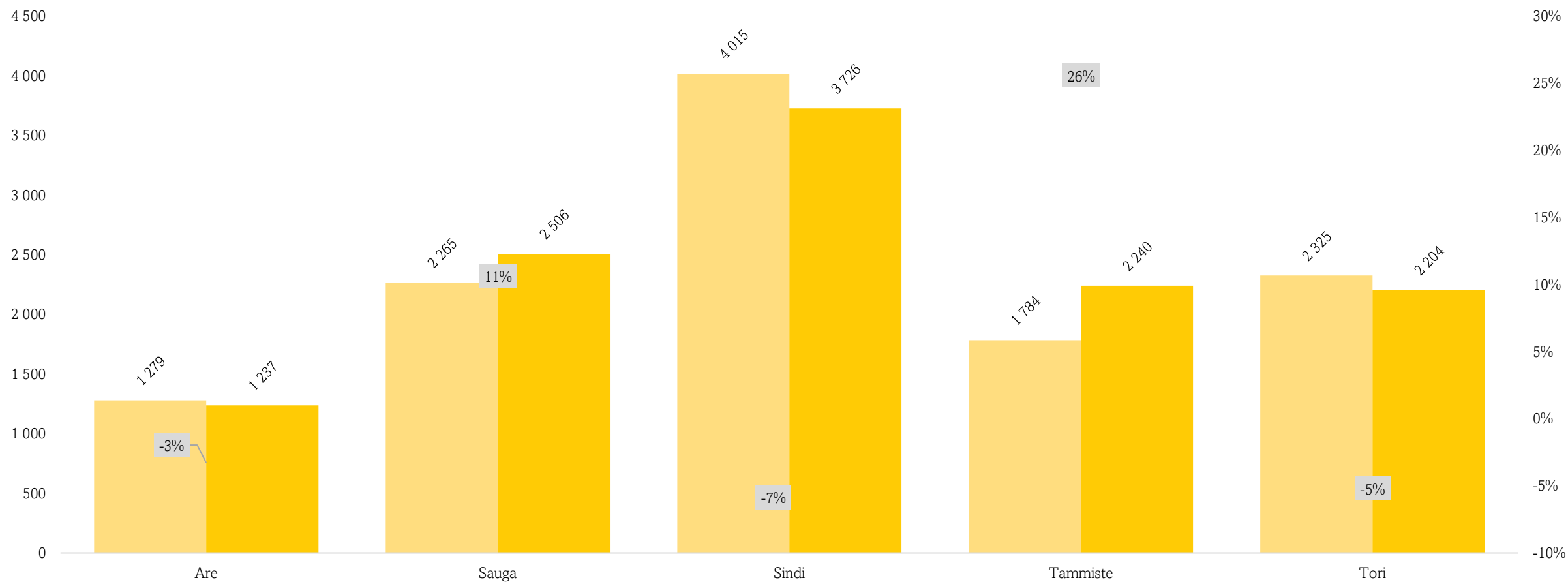
Aastakeskmise muutus perioodidel

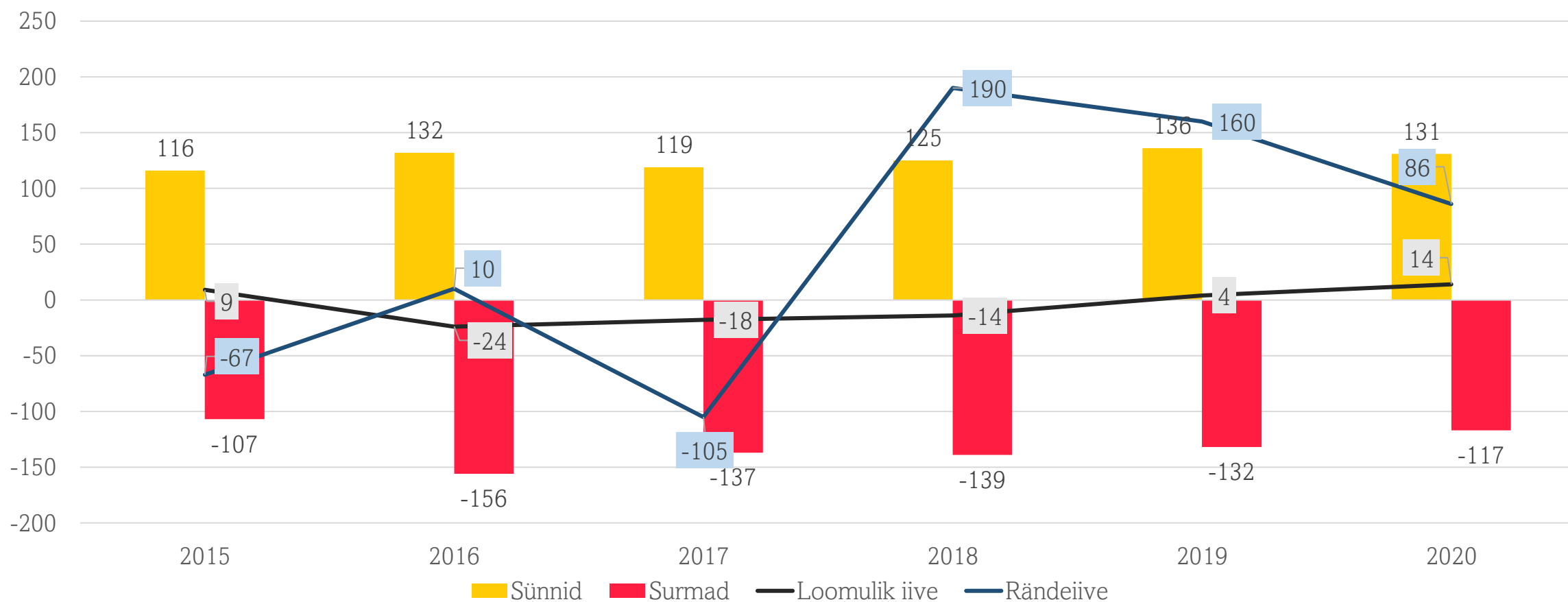
Omavalitsuse täpsusega registreeritud rahvastik

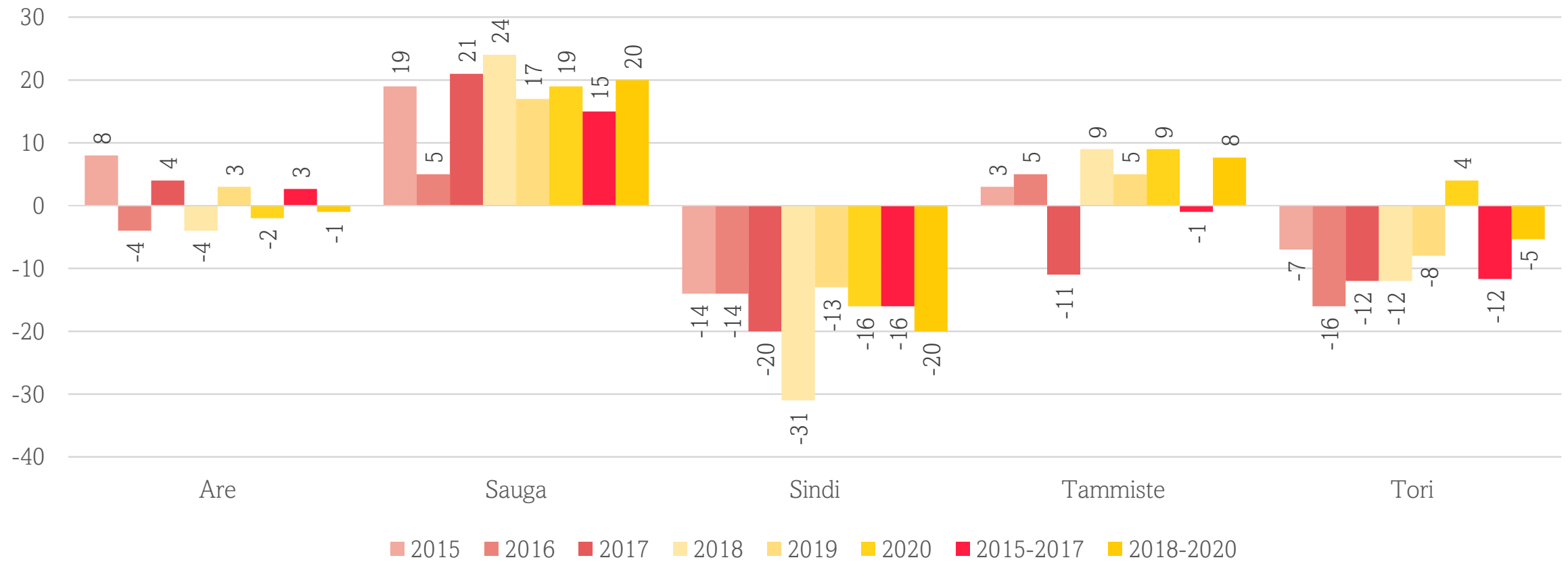
Rahvaarvu muutus piirkondades 2015-2021

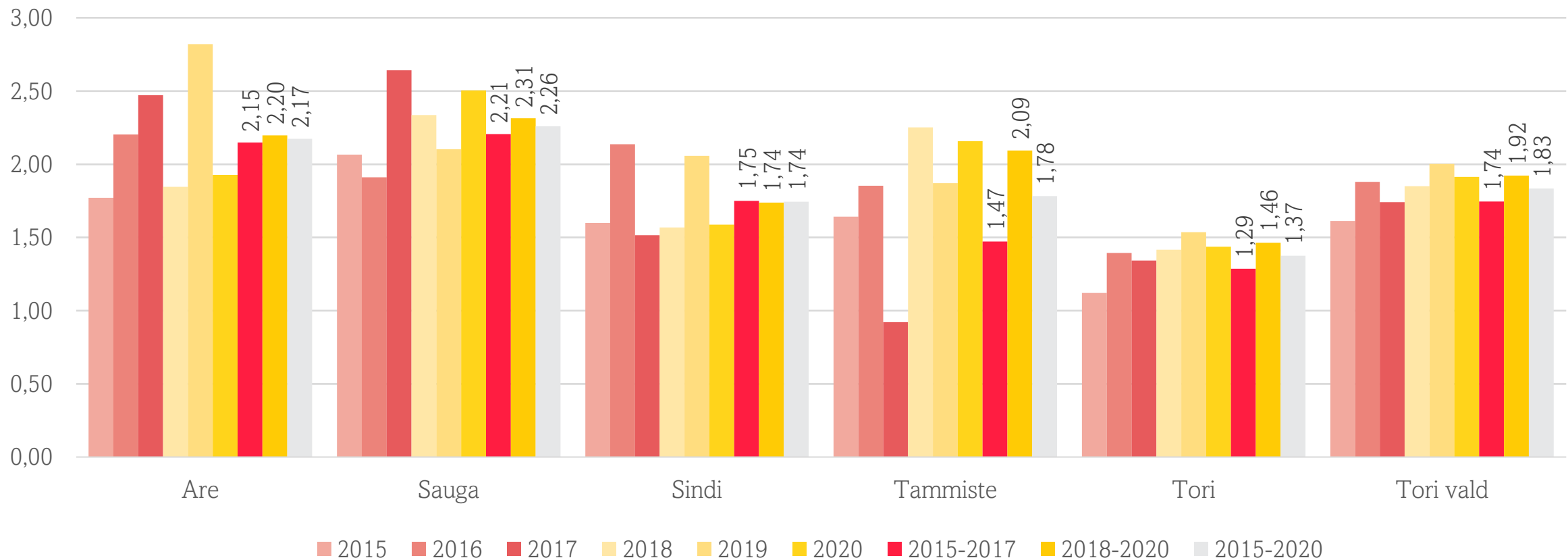
Loomulik ja rändeiive vallas

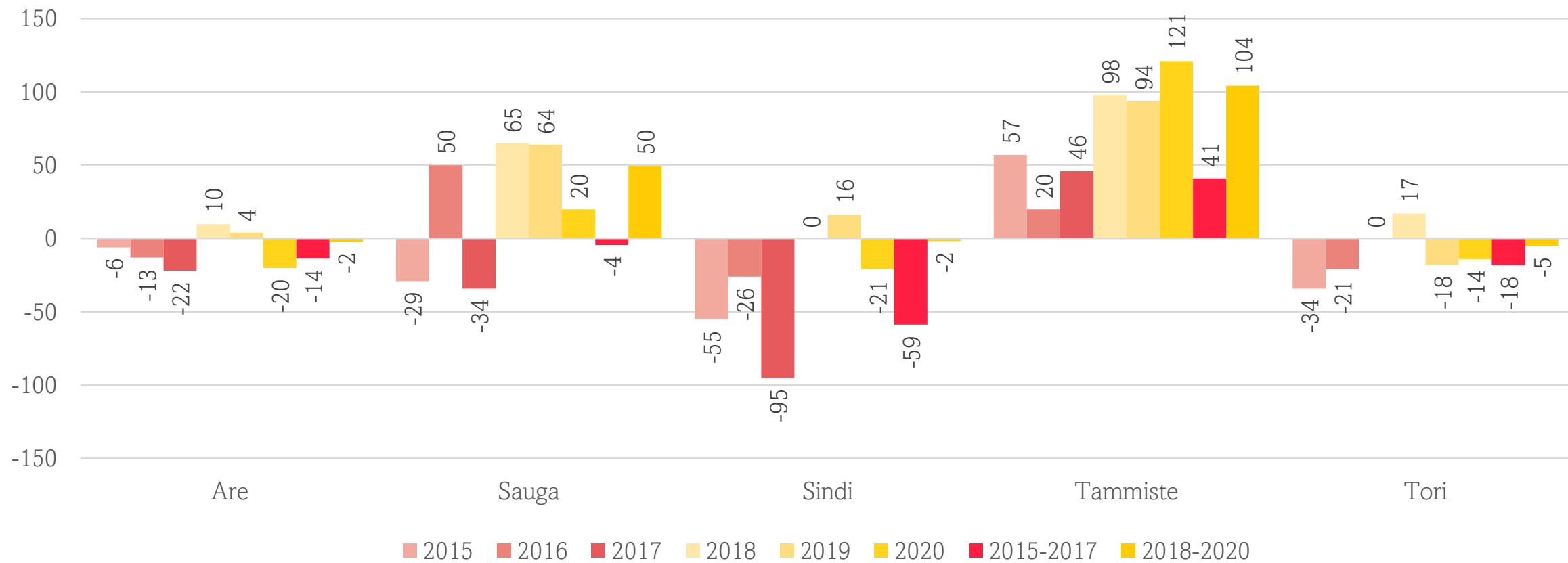
Loomulik iive piirkondades

Summaarne sündimuskordaja

Rändeiive piirkondades

Loomuliku- ja rändeiibe mõju rahvaarvu muutusele

Loomuliku iibe jaotus	2015	2016	2017	2018	2019	2020	aastakeskmine
Are	0,6%	-0,3%	0,3%	-0,3%	0,2%	-0,2%	0,1%
Sauga	0,8%	0,2%	0,9%	1,0%	0,7%	0,8%	0,7%
Sindi	-0,3%	-0,4%	-0,5%	-0,8%	-0,3%	-0,4%	-0,5%
Tammiste	0,2%	0,3%	-0,6%	0,5%	0,2%	0,4%	0,2%
Tori	-0,3%	-0,7%	-0,5%	-0,5%	-0,4%	0,2%	-0,4%
Kokku	0,1%	-0,2%	-0,2%	-0,1%	0,0%	0,1%	0,0%

Rändeiibe jaotus	2015	2016	2017	2018	2019	2020	aastakeskmine
Are	-0,5%	-1,0%	-1,7%	0,8%	0,3%	-1,6%	-0,6%
Sauga	-1,3%	2,2%	-1,5%	2,8%	2,7%	0,8%	1,0%
Sindi	-1,4%	-0,7%	-2,4%	0,0%	0,4%	-0,6%	-0,8%
Tammiste	3,2%	1,1%	2,5%	5,1%	4,7%	5,7%	3,7%
Tori	-1,5%	-0,9%	0,0%	0,8%	-0,8%	-0,6%	-0,5%
Kokku	-0,6%	0,1%	-0,9%	1,7%	1,4%	0,7%	0,4%

Rändesaldo vanusrühmade 2016-2021

Vanusrühm	Are	Sauga	Sindi	Tammiste	Tori	Tori vald
0 – 4	-3	14	9	50	13	83
5 – 9	1	-10	6	2	17	16
10 – 14	5	19	11	46	16	97
15 – 19	4	18	9	26	4	61
20 – 24	-3	6	-24	0	-23	-44
25 – 29	-14	47	-18	30	-34	11
30 – 34	5	33	-24	15	-21	8
35 – 39	-16	23	-21	49	-9	26
40 – 44	-11	-18	2	37	-13	-3
45 – 49	1	12	5	26	-1	43
0-49	-31	144	-45	281	-51	298

Rändesaldo kuni 18-aastaste hulgas 2016-2021

Vanus	Are	Sauga	Sindi	Tammiste	Tori	Tori vald
0	1	1	-4	-1	0	-3
1	-4	4	1	11	-3	9
2	5	4	-1	14	1	23
3	-2	0	9	13	9	29
4	-3	5	4	13	6	25
5	0	6	11	2	9	28
6	-4	-2	-5	-2	4	-9
7	5	-4	0	1	1	3
8	2	-12	1	-2	0	-11
9	-2	2	-1	3	3	5
10	5	-5	-7	8	3	4
11	0	12	1	4	6	23
12	0	9	6	14	4	33
13	1	6	6	13	0	26
14	-1	-3	5	7	3	11
15	0	0	9	6	5	20
16	4	0	5	9	-1	17
17	-2	8	-8	5	0	3
18	0	8	-1	7	1	15
Kokku	5	39	31	125	51	251

Are	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Eluaastal
0	2	-1	-3	2	-4	1	-3
1	-1	2	-2	0	2	0	1
2	-1	-6	-2	1	-1	1	-8
3	-1	1	-1	2	0	2	3
4	1	2	1	3	-1	-1	5
5	-2	-1	0	1	2	-1	-1
6	-1	0	-1	0	0	-2	-4
Kokku	-3	-3	-8	9	-2	0	-7

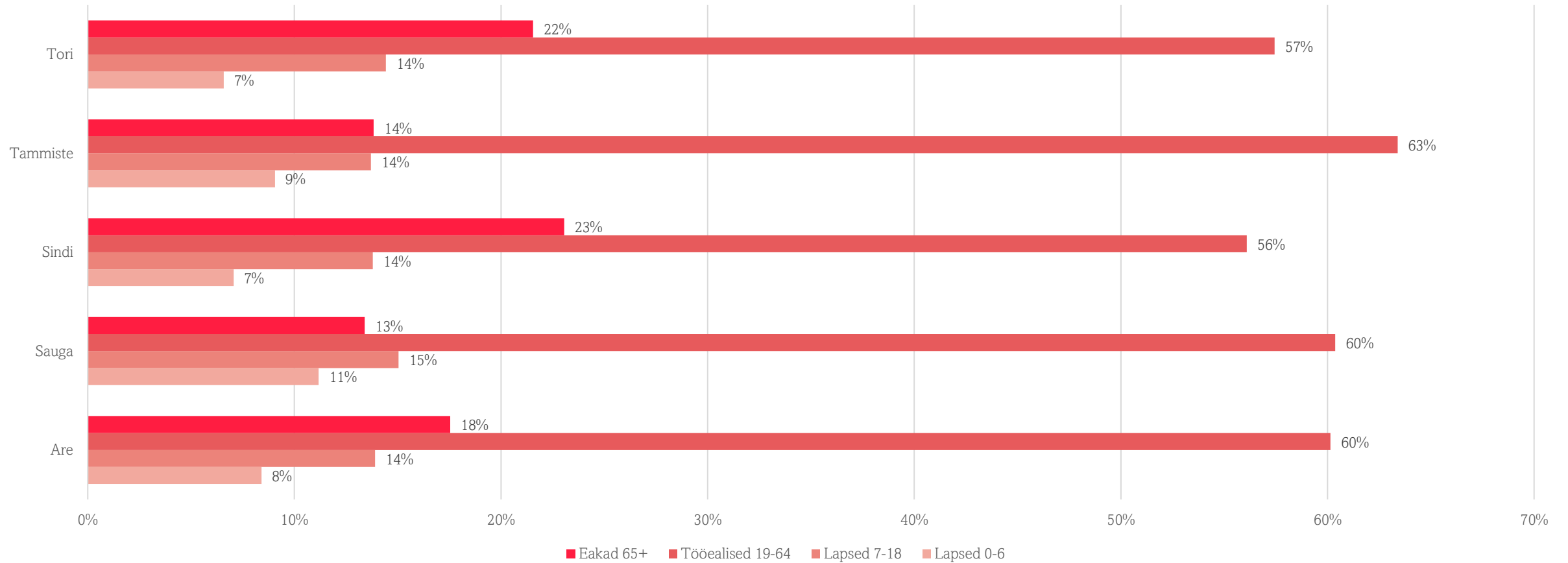
Sauga	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Eluaastal
0	0	-1	-3	0	-3	1	-6
1	4	7	1	5	5	7	29
2	2	1	-2	4	-1	-1	3
3	-2	-6	1	4	0	-1	-4
4	-1	-1	2	1	2	1	4
5	-1	0	0	3	-6	-5	-9
6	-12	-6	-9	-8	-3	1	-37
Kokku	-10	-6	-10	9	-6	3	-20

Sindi	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Eluaastal
0	-5	-3	-1	-2	-1	-4	-16
1	-1	0	0	1	-2	2	0
2	1	-1	3	-1	5	3	10
3	-3	0	0	3	1	4	5
4	0	3	0	-2	2	7	10
5	5	0	-2	2	2	3	10
6	1	-2	-2	-3	-4	-4	-14
Kokku	-2	-3	-2	-2	3	11	5

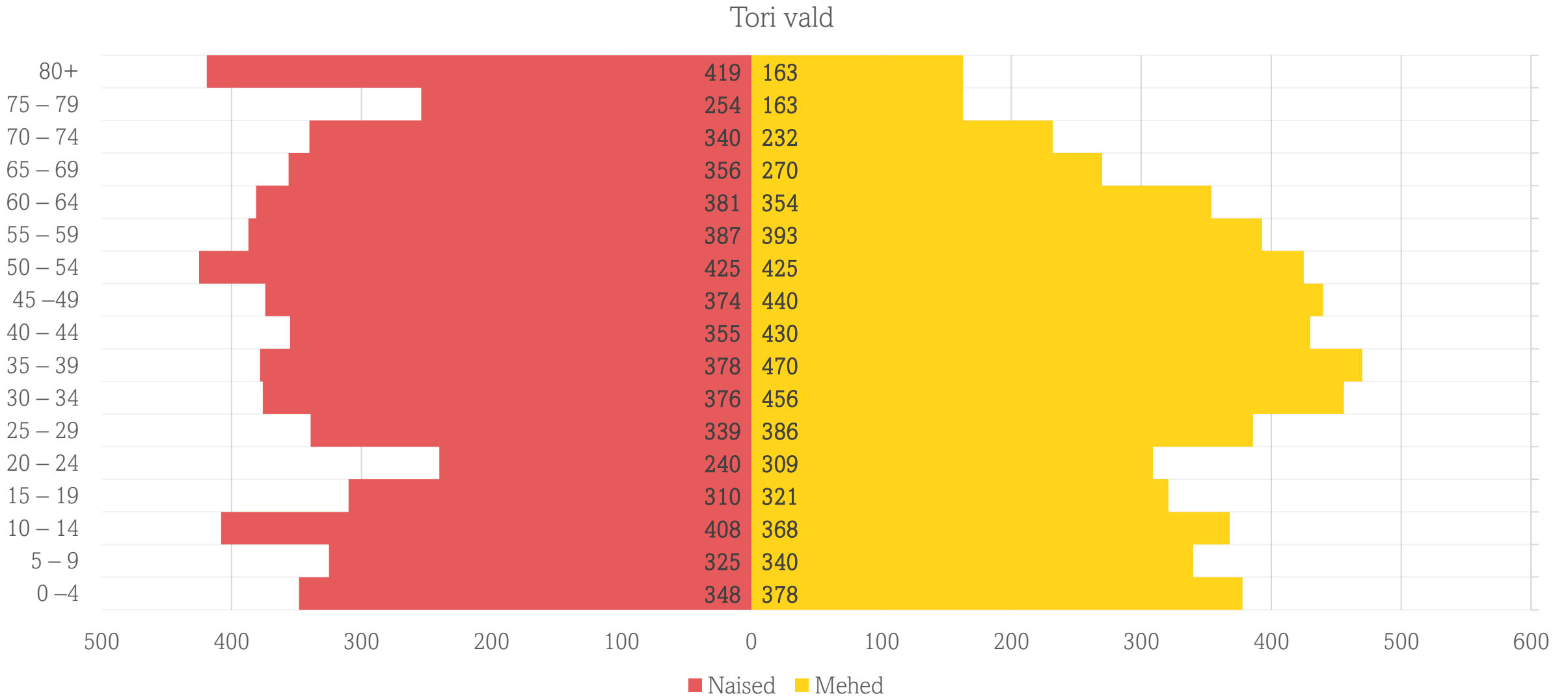
Tammiste	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Eluaastal
0	5	0	1	3	3	-1	11
1	3	-1	5	6	5	8	26
2	1	-1	1	2	4	6	13
3	2	2	2	-2	3	2	9
4	0	-1	-1	-1	1	3	1
5	-1	-1	-5	2	3	3	1
6	-4	-4	-5	-7	-9	-5	-34
Kokku	6	-6	-2	3	10	16	27

Tori	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Eluaastal
0	1	-1	1	0	1	0	2
1	-3	1	3	4	1	-4	2
2	-1	2	2	3	3	0	9
3	1	0	0	3	0	1	5
4	0	-1	1	2	-1	1	2
5	0	1	-2	-1	-1	4	1
6	-1	1	0	1	1	1	3
Kokku	-3	3	5	12	4	3	24

Vanusjaotus piirkondades 2021

Soo-vanusjaotus vallas seisuga 1.01.2020

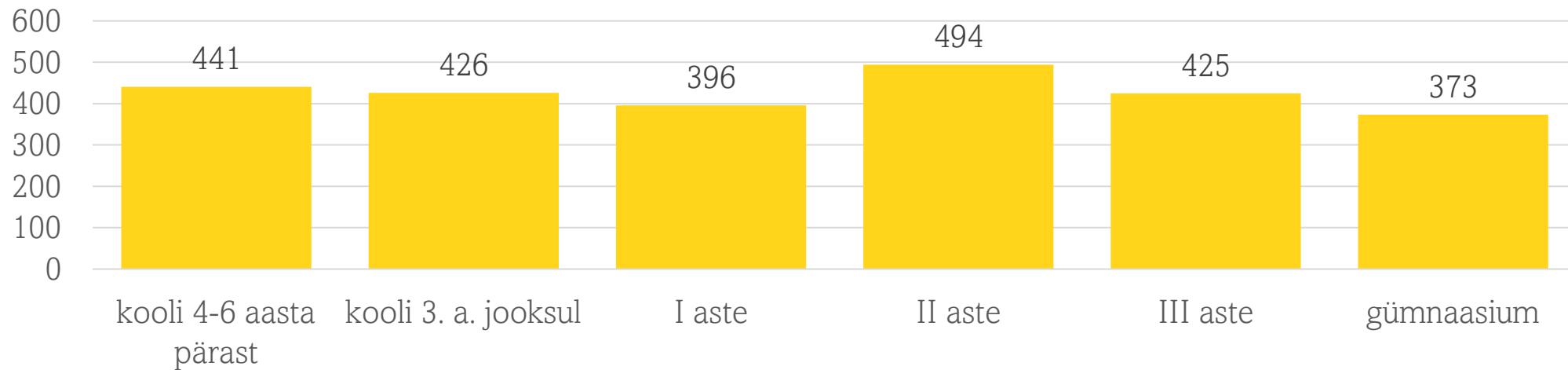
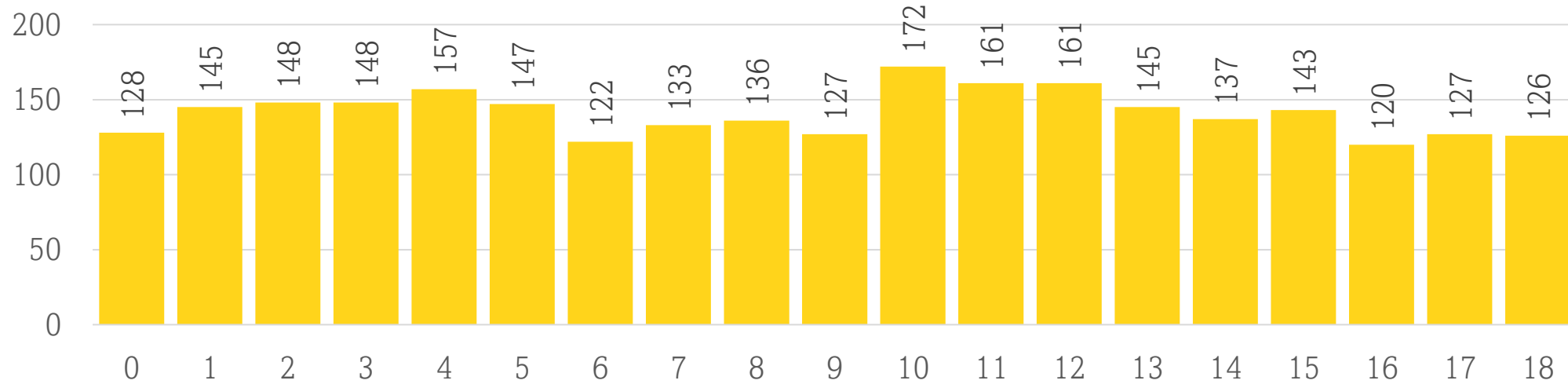

Demograafilised näitajad vallas ja piirkondades

Tori vald	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ülalpeetavate määr	0,51	0,53	0,53	0,54	0,55	0,56	0,58
Demograafilise tööturusurve indeks	0,85	0,87	0,87	0,85	0,87	0,91	0,95
Sugude suhe	0,96	0,96	0,96	0,97	0,98	0,98	0,98
Sugude suhe vanuserühmas 20-39	1,18	1,22	1,24	1,25	1,25	1,22	1,22

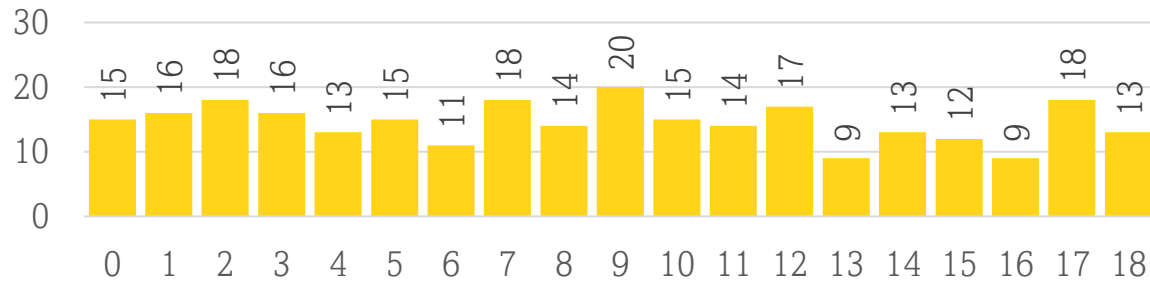
Piirkonnad 2021	Are	Sauga	Sindi	Tammiste	Tori
Ülalpeetavate määr	0,55	0,55	0,65	0,48	0,61
Demograafilise tööturusurve indeks	0,87	1,25	0,91	0,90	0,84
Sugude suhe	1,00	0,99	0,88	1,10	1,02
Sugude suhe vanuserühmas 20-39	1,20	1,10	1,18	1,33	1,36

Lapsed vanuses 0-18 vallas

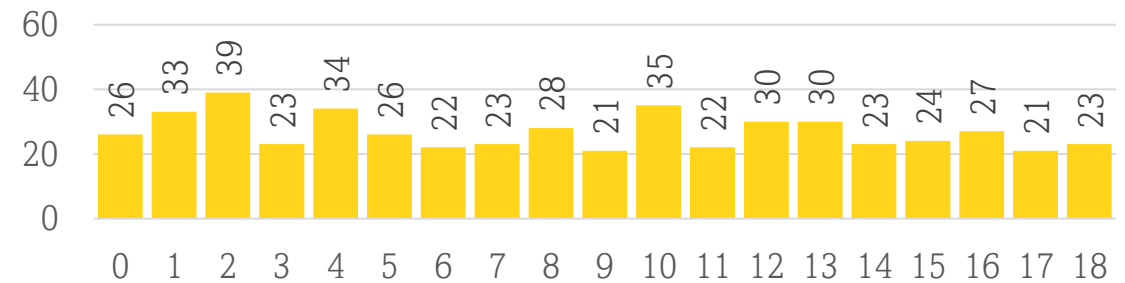

Lapsed vanuses 0-18 piirkondades

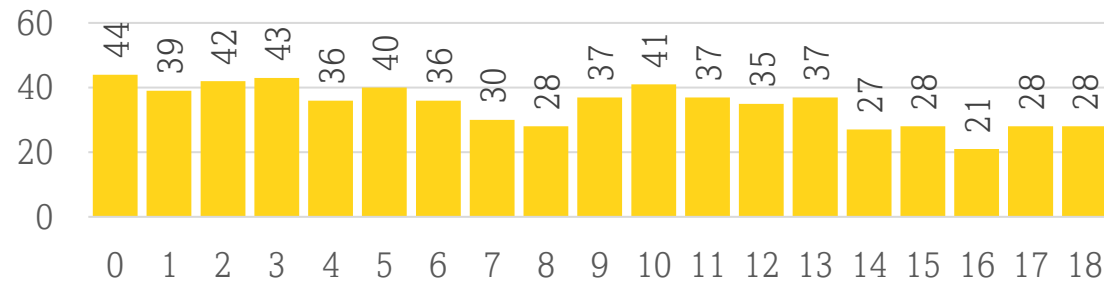
Are

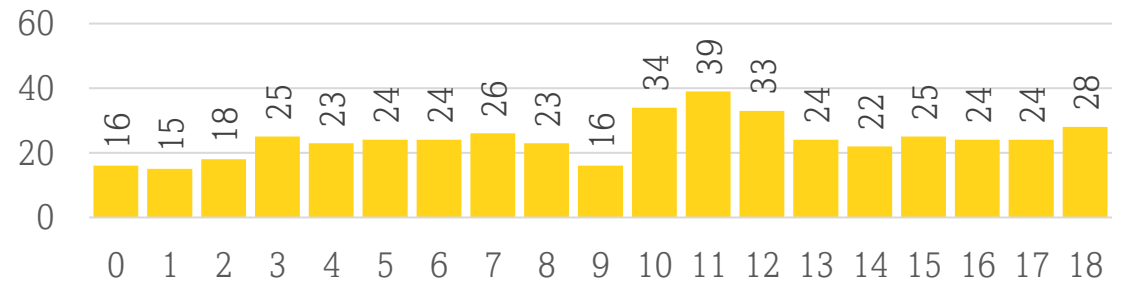
Tammiste

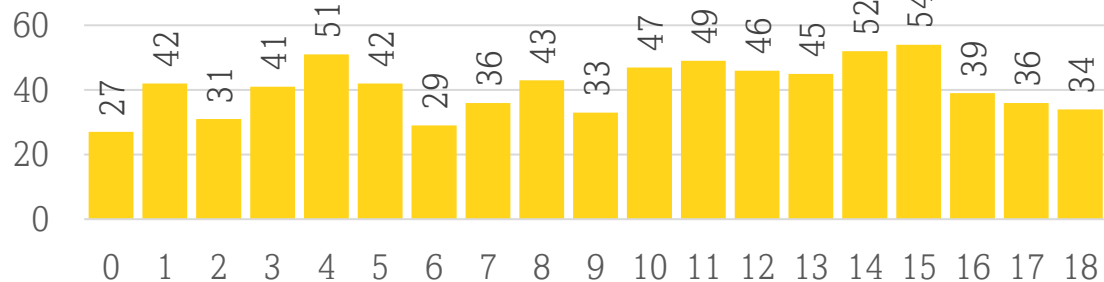
Sauga

Tori

Sindi

Lapsed 3-aastaste vanuserühmadena piirkondades

	Tori vald	Are	Sauga	Sindi	Tammiste	Tori
kooli 4-6 aasta pärast	441	50	124	114	95	58
kooli 3. a. jooksul	426	39	112	122	82	71
I aste	396	52	95	112	72	65
II aste	494	46	113	142	87	106
III aste	425	34	92	151	77	71
gümnaasium	373	40	77	109	71	76

Piirkond	Asustusüksus	0–6	7–18	19–64	65+	Kokku	0-6	0-18	19-64	65+	Muutus 15-21	Muutuse %	sh 0-6 aastased
Sauga	Eametsa küla	82	128	380	53	643	13%	20%	59%	8%	246	62%	42
Tammiste	Tammiste küla	166	259	1 084	213	1 722	10%	15%	63%	12%	410	31%	37
Are	Suigu küla	20	36	143	42	241	8%	15%	59%	17%	-10	-4%	9
Tammiste	Pulli küla	13	17	95	33	158	8%	11%	60%	21%	39	33%	8
Tammiste	Kiisa küla	9	9	58	13	89	10%	10%	65%	15%	20	29%	7
Are	Parisselja küla	8	9	23	5	45	18%	20%	51%	11%	6	15%	4
Tammiste	Rütavere küla	4	3	36	13	56	7%	5%	64%	23%	5	10%	4
Tori	Selja küla	27	37	173	63	300	9%	12%	58%	21%	-4	-1%	4
Sauga	Kilksama küla	48	75	270	59	452	11%	17%	60%	13%	45	11%	3
Tori	Randivälja küla	5	8	41	14	68	7%	12%	60%	21%	19	39%	3
Tori	Urumarja küla	7	15	57	16	95	7%	16%	60%	17%	3	3%	3
Tori	Levi küla	6	7	23	12	48	13%	15%	48%	25%	0	0%	3
Sauga	Nurme küla	17	23	109	29	178	10%	13%	61%	16%	0	0%	3
Tori	Rätsepa küla	4	4	20	13	41	10%	10%	49%	32%	9	28%	2
Tammiste	Vainu küla	6	5	51	18	80	8%	6%	64%	23%	7	10%	2
Are	Eavere küla	5	5	18	7	35	14%	14%	51%	20%	2	6%	2
Are	Tabria küla	3	3	26	5	37	8%	8%	70%	14%	-2	-5%	2
Are	Kurena küla	4	3	27	13	47	9%	6%	57%	28%	-5	-10%	2
Tori	Kuiaru küla	4	9	41	7	61	7%	15%	67%	11%	-13	-18%	2
Tori	Elbi küla	1	2	3	1	7	14%	29%	43%	14%	5	250%	1
Sauga	Räägu küla	4	6	26	12	48	8%	13%	54%	25%	2	4%	1
Are	Võlla küla	5	5	37	10	57	9%	9%	65%	18%	-6	-10%	1
Are	Niidu küla	9	15	74	28	126	7%	12%	59%	22%	-8	-6%	1
Tori	Kõrsa küla	5	9	52	17	83	6%	11%	63%	20%	12	17%	0
Are	Päriveri küla	4	6	23	3	36	11%	17%	64%	8%	3	9%	0
Tori	Oore küla	6	11	53	21	91	7%	12%	58%	23%	-6	-6%	0
Are	Lepplaane küla	3	14	42	9	68	4%	21%	62%	13%	11	19%	-1
Tori	Mannare küla	2	6	21	8	37	5%	16%	57%	22%	-4	-10%	-1
Tori	Aesoo küla	3	1	7	9	20	15%	5%	35%	45%	-6	-23%	-1
Tori	Piistaoja küla	8	19	60	20	107	7%	18%	56%	19%	0	0%	-2
Tori	Riisa küla	0	1	9	5	15	0%	7%	60%	33%	-7	-32%	-2
Tori	Kildemaa küla	0	1	21	6	28	0%	4%	75%	21%	-9	-24%	-2
Are	Elbu küla	3	13	41	8	65	5%	20%	63%	12%	-2	-3%	-4
Tori	Muraka küla	4	18	52	20	94	4%	19%	55%	21%	-4	-4%	-4
Tori	Võlli küla	2	9	33	13	57	4%	16%	58%	23%	-4	-7%	-4
Tori	Taali küla	20	37	133	43	233	9%	16%	57%	18%	-14	-6%	-4
Tori	Tohera küla	0	9	42	20	71	0%	13%	59%	28%	3	4%	-5
Tori	Muti küla	1	8	39	7	55	2%	15%	71%	13%	-7	-11%	-5
Tori	Tori alevik	24	73	245	94	436	6%	17%	56%	22%	-26	-6%	-8
Are	Murru küla	4	5	40	19	68	6%	7%	59%	28%	-19	-22%	-9
Tammiste	Urge küla	5	14	96	20	135	4%	10%	71%	15%	-25	-16%	-9
Are	Are alevik	36	58	250	68	412	9%	14%	61%	17%	-12	-3%	-10
Tori	Jõesuu küla	16	34	141	66	257	6%	13%	55%	26%	-68	-21%	-13
Sauga	Sauga alevik	129	145	728	183	1 185	11%	12%	61%	15%	-52	-4%	-23
Sindi	Sindi linn	263	514	2 090	859	3 726	7%	14%	56%	23%	-289	-7%	-23
Tori vald Kokku							23%	23%	59%	18%	245	2%	16

Jooksev aasta

- Kogurahvastiku kasv vallas on kiirenenud tempos jätkunud ka 2021. aasta jooksul.
- Septembri alguse seisuga oli vallaelanikke 12 098 ehk arvestamata omavalitsuse täpsusega registreeritud rahvastiku, lisandus aasta esimese kaheksa kuuga 185 uut vallaelanikku.
- Sealhulgas Tammiste külas 85, Eametsa külas 72 (sh 15 kuni 6-aastast last) ja Sauga alevikus 24 uut elanikku. Sindi linnas on muutus jooksva aastal olnud väike (-8 elanikku).
- Kaheksa kuuga oli sündinud kokku 74 last ehk eeldatavalt kujuneb sünnipölvkonna suurus eelmise aastaga sarnases suurusjärgus

2. Planeerimis- ja ehitustegevus

Planeerimis- ja ehitustegevuse mahud 1

- Vallavalitsuse andmetel on 2021. aasta septembri seisuga Ehitisregistri järgi ehitusluba väljastatud 315le elamuühikule ja ehitamisel on 137 elamuühikut.
- Valla senise planeerimisajaloo (nt sisalduvad ka enne 2009.a. majanduslangust kehtestatud planeeringud) jooksul detailplaneeringutega kehtestatud, aga realiseerimata elamuühikuid on kokku 1270.
- Üldplaneeringu järgi on lisaks veel võimalik ligikaudu kuni 675 uue elamuühiku rajamine.
- Elamuühiku puhul saab arvestada, et ühe ühikuga kaasneb keskmiselt 2,6 elanikku.
- Väljastatud ehituslubade ja ehitamisel olevate ühikute täielikul realiseerumisel oleks potentsiaalselt lisanduvaid vallaelanike ligi 1200.
- Detailplaneeringutega kehtestatud elamuühikute täielikul väljaehitamisel saaks maksimaalselt lisanduda u 3300 elanikku.
- Üldplaneeringuga kavandatud elamumaa täielikul realiseerimisel lisanduks veel ligikaudu 675 elamuühikut - u 1750 elanikku.

Planeerimis- ja ehitustegevuse mahud 2

- Kokku võiks olemasolevate numbrite alusel valda lisanduda maksimaalselt u 6200 uut elanikku. Neist Sauga piirkonda u 2700, Tammiste piirkonda ligi 1600, Sindi linna ligi 1100, Tori piirkonda u 550 ja Are piirkonda u 300
- Olemasolevad andmed ei pruugi peegeldada realistlikku tervikpilti:
 - Andmetes on kattuvusi – ehitusloaga ja ehitamisel ühikud võivad sisalduda ka detailplaneeringuga kehtestatud ühikutes.
 - Kõik väljastatud ehitusload ei päädi ehitustegevuse ja kasutusloa väljastamisega. Kõik planeeringud ei realiseeru.
 - Paralleelselt on menetluses planeeringuid, kuid kas need jõuavad kehtestamiseni ja seejärel elluviimiseni (ning millise aja jooksul), on selgusetu ning seda on võimatu ka prognoosida.
 - Tuleviku potentsiaalne ehitustegevus ei eelda alati ka planeeringu olemasolu. Tori vallas on mitmeid suvilapiirkondi, kus toimub ka jooksvat ümberehitamist aastaringseks kasutuselevõtmiseks.
 - Samuti ei pruugi isegi pikas perspektiivis realiseeruda kehtiva üldplaneeringu potentsiaal.

Elamuühikute arv ja potentsiaalselt lisanduvate elanike arv piirkondades

	Ehitusloaga	Ehitamisel	Detailplaneeringu a kehtestatud	Üldplaneeringu potentsiaal	Kokku
ELAMUÜHIKUD					
Are	33	11	31	40	115
Sauga	141	61	660	185	1 047
Sindi	64	8	195	150	417
Tammiste	57	25	290	235	607
Tori	20	32	94	65	211
Kokku	315	137	1 270	675	2 397
POTENTSIAALSEID ELANIKKE					
Are	90	30	80	100	300
Sauga	370	160	1 720	480	2 720
Sindi	170	20	510	390	1 080
Tammiste	150	70	750	610	1 580
Tori	50	80	240	170	550
Kokku	830	360	3 300	1 750	6 230

Elamuühikute arv asustusüksustes

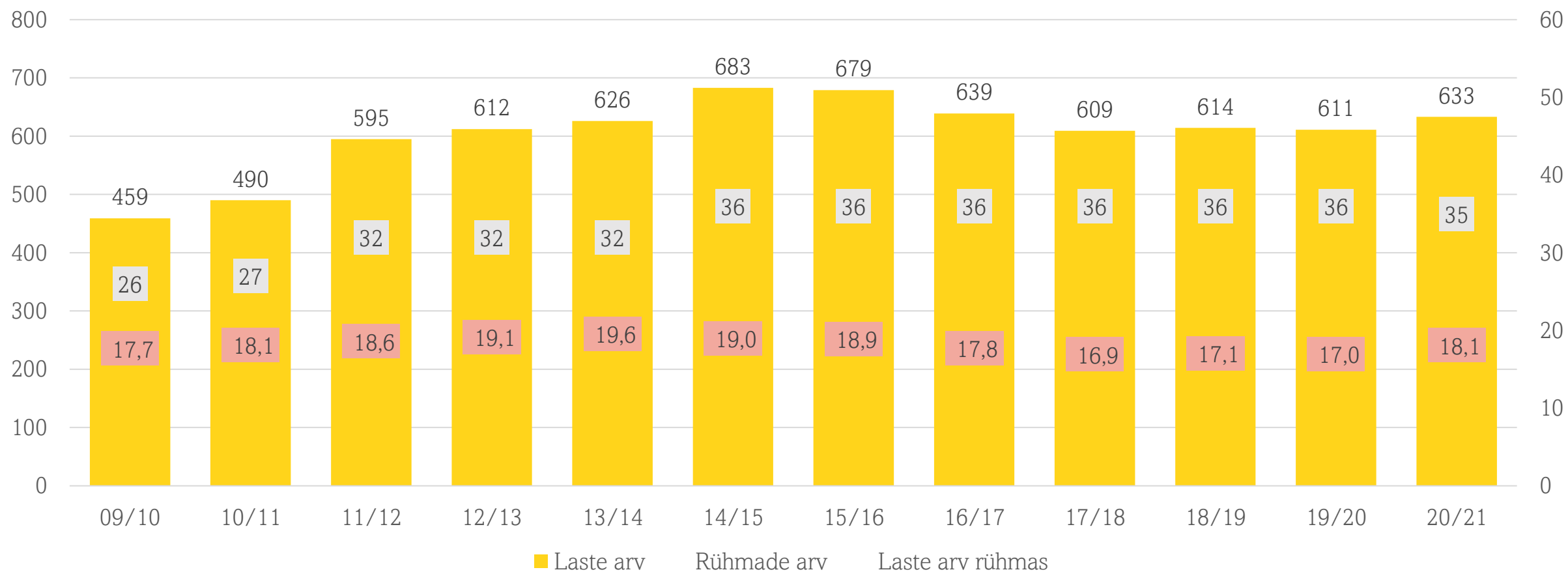
Piirkond	Asula	Ehitusloaga	Ehitamisel	Detailplaneeringug a kehtestatud	Üldplaneeringu potentsiaal
Are	Are alevik	6	1	10	15
Are	Kurena küla	20	5	21	15
Are	Muud asustusüksused	7	5	0	5
Sauga	Eametsa küla	76	40	163	150
Sauga	Kilksama küla	35	8	22	20
Sauga	Nurme küla	27	11	55	15
Sauga	Räagu küla	0	2	100*	0
Sauga	Sauga alevik	3		320	0
Sindi	Sindi linn	64	8	195	150
Tammiste	Kiisa küla	1	1	62*	0
Tammiste	Pulli küla	4	1	26	25
Tammiste	Rütavere küla	10	0	14	0
Tammiste	Tammiste küla	39	20	148	200
Tammiste	Urge küla	0	1	0	10
Tammiste	Vainu küla	3	2	40*	0
Tori	Kõrsa küla	4	2	31	30
Tori	Tori alevik	4	1	43	30
Tori	Urumarja küla	4	1	20*	0
Tori	Muud asustusüksused	8	28	0	5

Perspektiiv

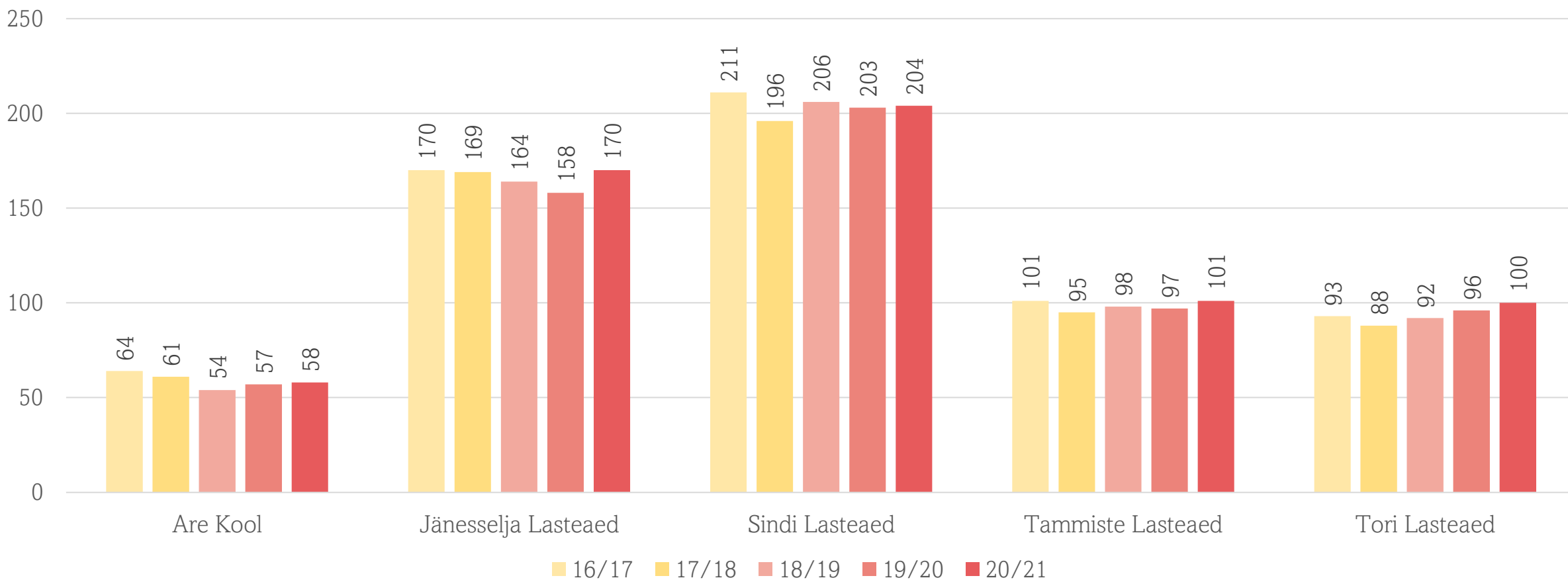
- Are piirkonnas on tegevusaktiivsus väike. Lähiaastatel olulist rahvaarvu kasvu piirkonnas ette näha ei ole.
- Sauga piirkonnas on tegevusaktiivsus suurim Eametsa külas, vähemal määral ka Sauga alevikus ja Kilksamaa külas. Tegemist on olemasolevate andmete alusel kõige suurema potentsiaalse kasvuga piirkonnaga vallas.
- Sindi linnas väga aktiivset ehitustegevust ei toimu, aset leiab pigem elanikkonna noorenemine kasutuses olevatel pindadel. Kuigi linna rahvaarvu langus on viimastel aastatel pidurdunud, ei ole pöördumine suuremale kasvule siiski pigem reaalne.
- Tammiste piirkonnas on ainsaks aktiivse tegevusega ja suurema arengupotentsiaaliga asustusüksuseks Tammiste küla.
- Tori piirkonnas on tegevusaktiivsus väike. Lähiaastatel olulist rahvaarvu kasvu piirkonnas ette näha ei ole.
- Detailplaneeringute realiseerimise tõenäosuse ja ajakava osas kindel teadmine puudub, kuna tegemist on eelkõige majanduskeskkonnast ja arendajate võimekusest sõltuva küsimusega.
- Territoriaalses vaates on selgelt eelisarendatavad Eametsa ja Tammiste külad ja nende planeeringute kiirem realiseerumine on kõige tõenäolisem. Lisaks on nendes asustusüksustes kõige enam pooleliolevaid menetlusi.

3. *Alushariduse* korraldus

Lapsed, rühmad ja keskmine laste arv rühmas

Lapsed lasteaedades

Rühma nr	Asutus	Rühma nimi	Rühma liik	Laste vanus	Maksimaalne laste arv
1	Jänesselja Lasteaed	Krõllid	sõimerühm	kuni 3 aastased	16
2	Jänesselja Lasteaed	Pokud	sõimerühm	kuni 3 aastased	16
3	Jänesselja Lasteaed	Nublud	liitrühm	2 kuni 4 aastased	20
4	Jänesselja Lasteaed	Lotted	lasteaiarühm	3 kuni 4 aastased	24
5	Jänesselja Lasteaed	Tibud	lasteaiarühm	3 kuni 5 aastased	24
6	Jänesselja Lasteaed	Mõmmikud	sobitusrühm	5 kuni 7 aastased	24
7	Jänesselja Lasteaed	Pätud	sobitusrühm	5 kuni 7 aastased	24
8	Jänesselja Lasteaed	Sipsikud	lasteaiarühm	3 kuni 6 aastased	24
9	Jänesselja Lasteaed	Lepatriinud	lasteaiarühm	5 kuni 6 aastased	24
1	Tammiste Lasteaed	Pajutibud1	sõimerühm	kuni 3 aastased	16
2	Tammiste Lasteaed	Pajutibud 2	sõimerühm	kuni 3 aastased	12
3	Tammiste Lasteaed	Urvakesed	lasteaiarühm	3 kuni 4 aastased	24
4	Tammiste Lasteaed	Kastaninublud	lasteaiarühm	3 kuni 6 aastased	24
5	Tammiste Lasteaed	Männikäbi	lasteaiarühm	3 kuni 6 aastased	24
6	Tammiste Lasteaed	Kuusekäbi	lasteaiarühm	6 kuni 7 aastased	24
1	Are Kool	Musilased	sõimerühm	kuni 3 aastased	16
2	Are Kool	Päikesekillud	liitrühm	2 kuni 5 aastased	18
3	Are Kool	Lehekesed	lasteaiarühm	3 kuni 6 aastased	24
4	Are Kool	Lepatriinud	lasteaiarühm	6 kuni 7 aastased	24
1	Tori Lasteaed	5. rühm	sõimerühm	kuni 3 aastased	16
2	Tori Lasteaed	1. rühm	lasteaiarühm	3 kuni 4 aastased	24
3	Tori Lasteaed	2. rühm	lasteaiarühm	4 kuni 5 aastased	24
4	Tori Lasteaed	3. rühm	lasteaiarühm	5 kuni 6 aastased	24
5	Tori Lasteaed	4. rühm	lasteaiarühm	6 kuni 7 aastased	24
1	Sindi Lasteaed	Mürakarud	sõimerühm	1,5 kuni 2 aastased	16
2	Sindi Lasteaed	Naerukillud	sõimerühm	2 kuni 3 aastased	16
3	Sindi Lasteaed	Nublud	sõimerühm	2 kuni 3 aastased	16
4	Sindi Lasteaed	Rõõmuraasud	sõimerühm	2 kuni 3 aastased	16
5	Sindi Lasteaed	Pesamunad	lasteaiarühm	3 kuni 4 aastased	20
6	Sindi Lasteaed	Tibud	lasteaiarühm	3 kuni 4 aastased	20
7	Sindi Lasteaed	Krõllid	lasteaiarühm	4 kuni 5 aastased	24
8	Sindi Lasteaed	Lepatriinud	lasteaiarühm	4 kuni 5 aastased	20
9	Sindi Lasteaed	Mesimummumid	lasteaiarühm	5 kuni 6 aastased	24
10	Sindi Lasteaed	Päikesejänkud	lasteaiarühm	5 kuni 6 aastased	20
11	Sindi Lasteaed	Puhhid	lasteaiarühm	6 kuni 7 aastased	20
12	Sindi Lasteaed	Sipsikud	lasteaiarühm	6 kuni 7 aastased	20
13	Sindi Lasteaed	Midrilind	erirühm / tegevusrühm	2 kuni 7 aastased	12

Rühmade arv

Rühmade arv ja keskmine laste arv rühmas lasteaedades

õppeaasta	Are Kool	Jänesselja Lasteaed	Sindi Lasteaed	Tammiste Lasteaed	Tori Lasteaed	Tori vald
09/10	16,0	17,8	17,3		19,5	17,7
10/11	16,3	18,7	17,6		19,8	18,1
11/12	16,3	18,8	17,9	21,0	19,2	18,6
12/13	16,0	19,2	18,4	22,5	19,8	19,1
13/14	17,7	20,2	18,4	22,3	20,0	19,6
14/15	16,8	20,3	17,2	20,4	21,4	19,0
15/16	17,0	19,8	16,9	21,6	21,0	18,9
16/17	16,0	18,9	16,2	20,2	18,6	17,8
17/18	15,3	18,8	15,1	19,0	17,6	16,9
18/19	13,5	18,2	15,8	19,6	18,4	17,1
19/20	14,3	17,6	15,6	19,4	19,2	17,0
20/21	14,5	18,9	17,0	20,2	20,0	18,1
Max keskmine laste arv rühmas	19,5	20,9	19,0	22,4	22,4	20,5
Rühmade arv 20/21	4	9	12	5	5	35
Kohtade arv 20/21	78	188	228	112	112	718
Täitmata kohad	20	18	24	11	12	85
Täitmata kohtade osakaal	26%	10%	11%	10%	11%	12%
Lisanduvaid kohti 21/22	+4	+8	+16 (uus rühm)	+12 (uus rühm)		758

Arengulise erivajadusega ja tugimeetmeid vajavad lapsed lasteaedades 20/21

- Sindi lasteaiaas on olemas tasandusrühm
- Teistes lasteaedades käivad arengulise erivajadusega (maakondiku nõustamiskomisjoni ehk NÕK otsusega) lapsed sobitus- ja tavarühmades.
- Seega on tegelik rühmatäituvus (ja/või õpetamiskoormus) kõikides lasteaedades (eriti Jänesselja Lasteaed) kõrgem ja vabade kohtade osakaal madalam.

	Are Kool	Jänesselja Lasteaed	Sindi Tammist Lasteaed e Lasteaed	Tori Lasteaed	Kokku	
Lapsi sobitusrühmas		6			6	
NÕK otsusega lapsi tavarühmades		2	1	1	4	
Lapsed tavarühmades, kel pole NÕK otsust, aga vajavad tugimeetmeid	3		2	6	3	14
Kokku	3	8	3	7	3	24

Lasteaiavaliku muster vallas ja lapsed Pärnu linna lasteaedades

	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
Valla lasteaedades kokku	639	609	575	611	633
sh valla lapsed	602	577	542	573	606
sh teise kov lapsed	37	32	33	38	27
Valla laste osakaal valla lasteaedade lastest	94%	95%	94%	94%	96%
Valla lapsed kokku	660	635	628	668	725
Valla lapsed mujal	58	58	86	95	119
Valla lastest paikne	91%	91%	86%	86%	84%

	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
Pärnu Raja Lasteaed					43
Pärnu Kastani Lasteaed	2		4	10	12
Pärnu Lasteaed Trall	1	8	13	12	11
Waldorflasteaed Pauliine		5	5	4	10
Paikuse Lasteaed				7	9
Pärnu Ülejõe Lasteaed	3	3	6	10	9
Pärnu Liblika Lasteaed	3	3	2	4	5
Pärnu Lasteaed Mai	8	7	7	2	4
Pärnu Lasteaed Pöialpoiss	1		3	4	4
Teised linna lasteaiad	28	23	34	28	8
Kokku	46	49	74	81	115

Lasteaiavaliku muster piirkondades

Lapse elukoha piirkond	Lasteaedade asukoha piirkond					Lapsed KOV lasteaedades	Lapsed mujal	Lapsi piirkonnas kokku	Õpib oma piirkonnas	Õpib oma vallas
	Are	Sauga	Sindi	Tammiste	Tori					
Are	54	7	3		2	66	2	68	79%	97%
Sauga		151	2	5		158	46	204	74%	77%
Sindi	1		158		1	160	26	186	85%	86%
Tammiste		3	12	92	2	109	35	144	64%	76%
Tori	2	2	14	1	94	113	10	123	76%	92%
Mujal omavalitsuses	1	7	15	3	1	27				
Kokku	58	170	204	101	100	633	119	725	76%	84%
Piirkonna lapsi	93%	89%	77%	91%	94%					

	Are	Sauga	Sindi	Tammiste	Tori	Pärnu linn	Mujal	Kokku
Are piirkond	54	7	3		2	2		68
Are alevik	24	3						27
Suigu küla	10		3		1			14
Niidu küla	4					1		5
Eavere küla	3	2						5
Elbu küla	3							3
Parisselja küla	3	1						4
Lepplaane küla	2	1						3
Päriveri küla	2							2
Tabria küla	2							2
Võlla küla	1				1			2
Kurena küla						1		1
Sauga piirkond		151	2	5		46		204
Sauga alevik		81				17		98
Eametsa küla		42				20		62
Kilksama küla		22	2	5		5		34
Nurme küla		6				2		8
Räägu küla						2		2
Sindi linn	1		158		1	26		186
Tammiste piirkond		3	12	92	2	35		144
Tammiste küla		1	4	80	2	34		121
Vainu küla				6				6
Kiisa küla				4				4
Rütavere küla				2				2
Pulli küla		1	6			1		8
Urge küla		1	2					3
Tori piirkond	2	2	14	1	94	6	4	123
Selja küla	2			1	21	2		26
Tori alevik		1	1		20			22
Jõesuu küla					14			14
Taali küla		1	6		7	1		15
Oore küla					5			5
Levi küla			1		4			5
Muraka küla					4			4
Randivälja küla					4	1		5
Urumarja küla			1		4			5
Aesoo küla					3			3
Kõrsa küla			1		3	1		5
Piistaoja küla					2		3	5
Kuiaru küla			2		1			3
Rätsepa küla					1			1
Võlli küla					1			1
Elbi küla							1	1
Muti küla			1					1

Lasteaia valikumuster lähtuvalt lapse elukoha asustusüksusest õppeaastal 20/21

Eralapsehoius käivad lapsed 2021. mai seisuga

- Lasteaedadele lisaks käis 20/21 õppeaastal 24 Tori valla last eralastehoius.
- Valdav osa neist olid kahe- ja kolmeaastased lapsed Sauga ja Tammiste piirkonnast.

Piirkond / lapse vanus	2	3	4	5	6	7	Kokku
Sauga	2	3	1	2	0	2	10
Sindi	0	1	0	0	1	0	2
Tammiste	4	7	0	0	1	0	12
Kokku	6	11	1	2	2	2	24

Lasteaialapsed ja lasteaiakohad õppeaastate 20/21 ja 21/22 võrdluses

	20/21	21/22
Lasteaiaees lapsi	759	808
Lasteaiakohti vallas	718	758
Valla lasteaiakohad Pärnu linnas	44	44
Lasteaiakohti kokku	762	802
Tori valla lapsed valla lasteaedades	606	652
Tori valla lapsed lasteaedades mujal	119	111
Tori valla lapsed eralastehoidudes	24	24
Tori valla lapsi teenusel kokku	749	787
Mujalt lapsed Tori valla lasteaedades	27	27
Arengulise erivajadusega laste kohad	20	20
Vabu lasteaiakohti	65	59
Valla koguvajadus	769	807

Kohtade defitsiit

Kuigi 21/22 õppeaastal on Tori valla kasutuses kuni 802 lasteaiakohta, on võrreldes eelneva õppeaastaga oluliselt suurenenud ka lasteaiaaas laste arv, keda on prognoositavalt juba u 800. Samuti on oluline arvestada järgnevate asjaoludega:

- vähemalt 10 arengulise vajadusega last tähendab 30 või enam kohta sobitus- ja tavarühmades (-20);
- u 30 last käib valla lasteaedades teisest omavalitsusest (-30);
- u 65 valla last käib lasteaias teises omavalitsuses (+65, ei sisalda kokkuleppega kaetud kohti Pärnu linnas);
- u 25 last käib eralastehoius (+25);
- nn reserv ehk u 5% kohtade koguarvust (40 kohta) ei pruugi täituda sõltuvalt laste vanusjaotuse eripärast vm teguritest (-40);
- arvestades elanike liikumissuunda Pärnu linna, siis Sauga piirkonna lasteaiakohtade puudust ei lahenda praktilises vaates vabade kohtade olemasolu Are piirkonnas ja Tammiste kohtade puudust vabad kohad Sindi linnas.

Seega saab väita, et 21/22 õppeaasta vaates on Tori valla lasteaiakohtade defitsiit suurusjärgus:

- 0 kohta vaadates valda kui tervikut, arvestades kohtadega Pärnu linnas Raja Lasteaias, vabade kohtade olemasoluga Are ja Sindi lasteaedades;
- kuni 20 kohta arvestades arengulise erivajadusega lastega;
- kuni 60 kohta koos reserviga;
- kuni 85 kohta koos reservi ja eralastehoidudes käivate lastega.
- u 150 kohta koos reservi, teise omavalitsuse lasteaedades ja eralastehoidudes käivate lastega.

4. Teenusevajaduse prognoos

Metoodika 1

- Rahvastikuproгноos koosneb Tori valla viie piirkonna rahvastikuproгноosidest, mis on koostatud enimkasutataval kohortkomponendi ehk vanusnihke meetodil.
- Prognoosi väljundiks on Tori valla igale piirkonnale koostatud baasstsenaarium ja rändestsenaarium.
- Baasstsenaariumis eeldatakse tavapäraselt, et tegemist on suletud rahvastikuga, mis tähendab, et selle koostamisel rännet ei arvestata ning analüüsitakse sündimus- ja suremuskäitumise mõju tuleviku rahvastiku arengule. Seega iseloomustab baasstsenaarium tänaseks kujunenud rahvastiku sisemist taastevõimet piirkondades.
- Rändestsenaariumis on arvestatud püstitatud eelduste alusel toimuva sisserändega kõikides valla piirkondades.

Baasstsenaarium (A)

- püstitatud on eeldused, kus rändeprotsessidega ei ole arvestatud ehk stsenaarium iseloomustab rahvastiku sisemist taastevõimet;
- summaarse sündimuskordaja eelduste aluseks on näitaja viimase kuue aasta dünaamika. Kordaja jääb samale tasemele prognoosiperioodi lõpuni. Valla piirkonnad on jaotatud vastavalt kolmele erinevale kordaja tasemele;
- Are, Sauga ja Tammiste piirkonnas on sündimuskordaja taastetasemel ehk 2,1 last viljakas eas naise kohta. Sindi linnas on kordaja tasemel 1,8 ja Tori piirkonnas on sündimuskordaja 1,5 last viljakas eas naise kohta;
- Pärnu maakonna meeste ja naiste oodatav eluiga sünnimomendil aastal 2018/2019 (meestel 75,5 ja naistel 83,4 eluaastat) jääb muutumatuks prognoosiperioodi lõpuni.

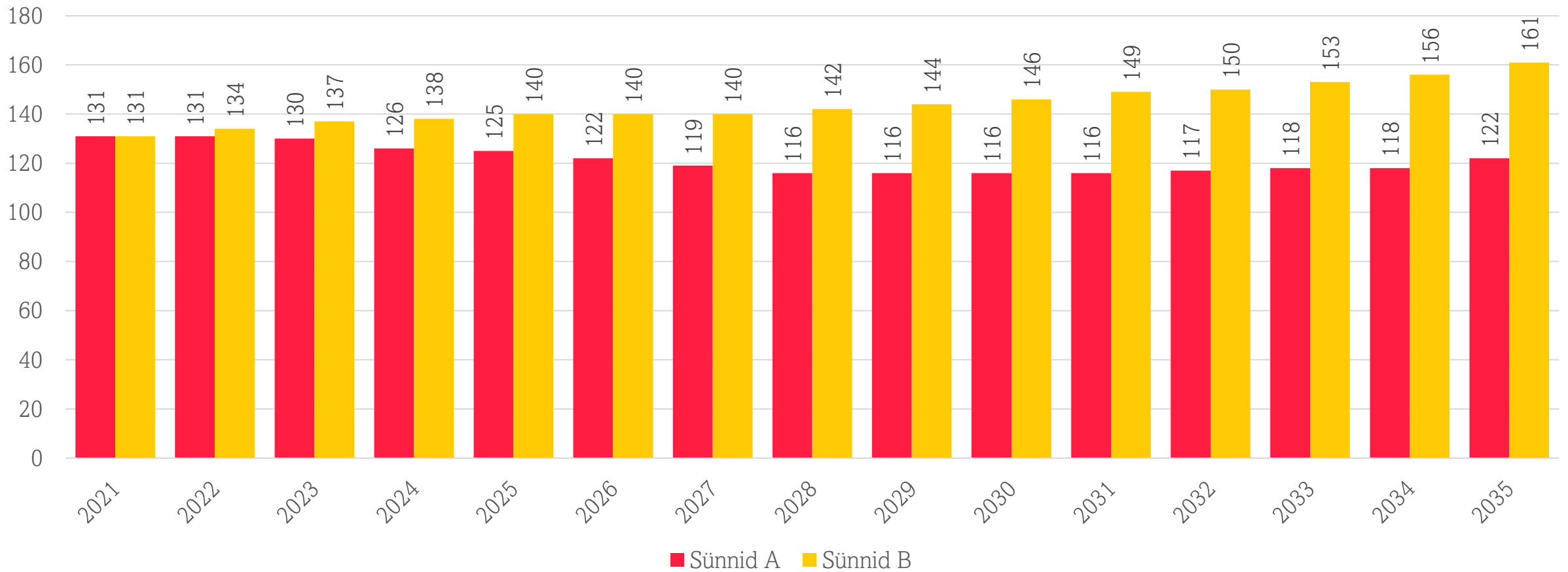
Rändestsenaarium (B)

- Stsenaarium iseloomustab võimalikku rahvastiku tulevikuarengut kindlate rände-eelduste realiseerumisel;
- piirkondade rände-eeldused on kaalutletud erinevate aspektide kombinatsioonina
- prognoosiperioodil kokku lisandub positiivse rändesaldo tulemusel valda 3300 uut vallaelanikku ehk realiseerub enam kui pool maksimaalsest võimalikust ehitus- ja planeerimistegevusest,
- sh Are piirkonda 150, Sauga piirkonda 1500, Sindi linna enam kui 500, Tammiste piirkonda 900 ja Tori piirkonda enam kui 200. Arvestatud on rände ühtlase jaotusega ajas, v.a. Tammiste, kus rändemaht on lähteaastal kõrgem ja väheneb ajas;
- rändajate vanusjaotuse eeldus on püstitatud toimunud rände vanusjaotuse alusel. rändajate sooline jaotus on tasakaalus, pooled on naised ja pooled mehed;
- summaarse sündimuskordaja eeldus on sama mis baasstsenaariumis
- oodatav eluiga pikeneb.

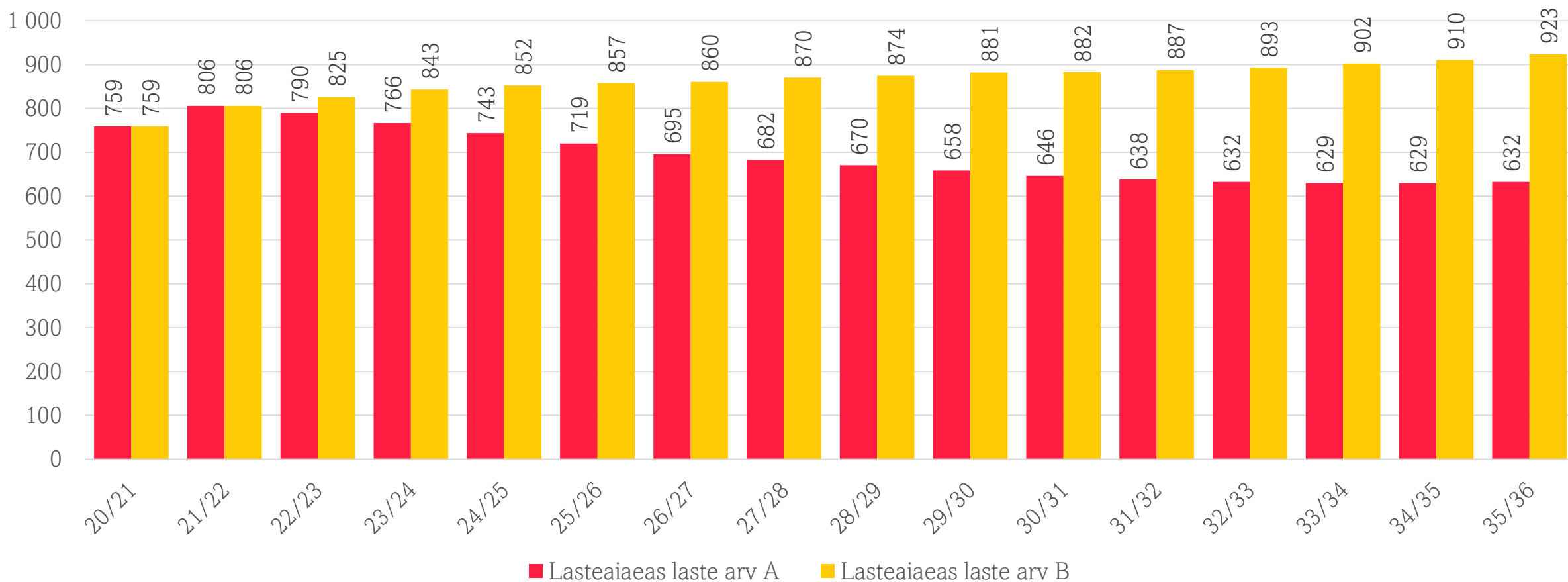
Tähelepanekud

- Väliskeskkonna tegurid võivad mõjutada analüüsi järelduste paikapidavust.
- Ehitusaktiivsus ja planeeringute realiseerimine mõjutavad sõltub eelkõige arengutest majanduskeskkonnas, mis on pigem prognoosimatud.
- Majandus on tsükliline ja erinevat liiki kriisid omavad olulist mõju elanikkonna rände- ja sündimuskäitumisele.
- **Oluline on arvestada, et rändestsenaariumit tuleb vaadata mitte kui tõenäoselt realiseeruvat, vaid kui aktiivse sisserände korral muutuse võimalike piire kirjeldavat projektsiooni, mida on võrreldud rändeliikumisteta arenguga.**

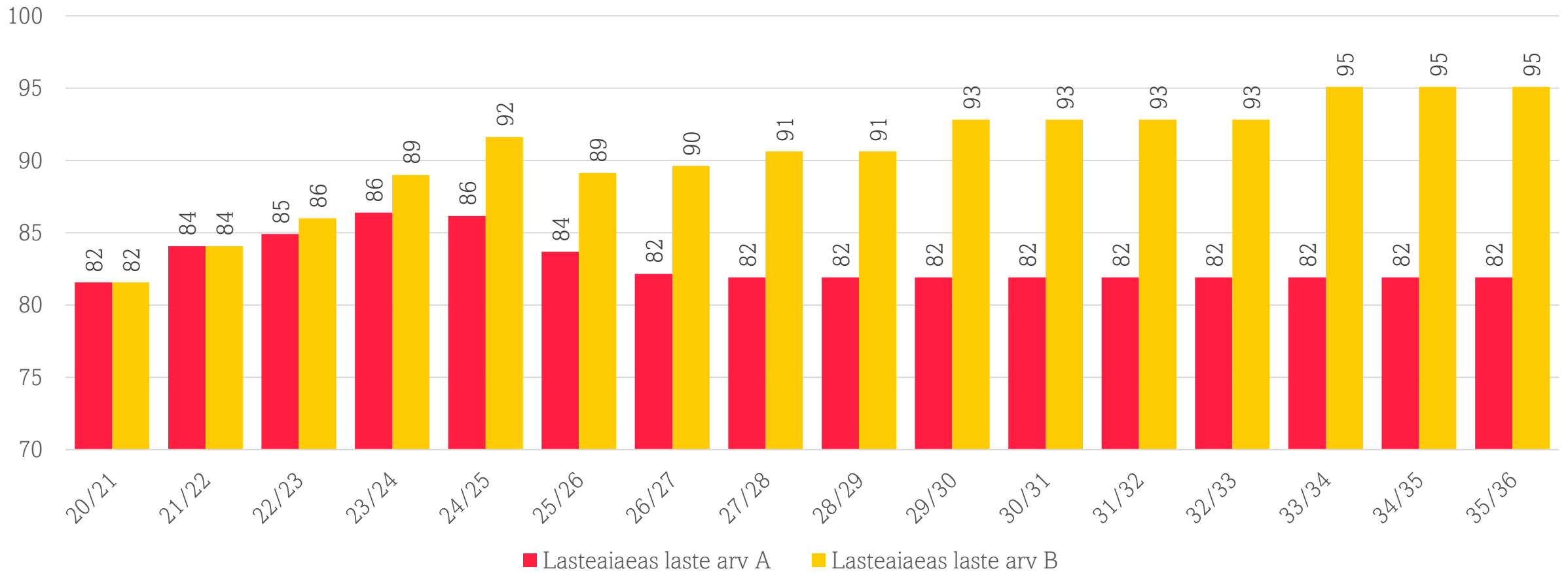
Sündide arvu prognoos

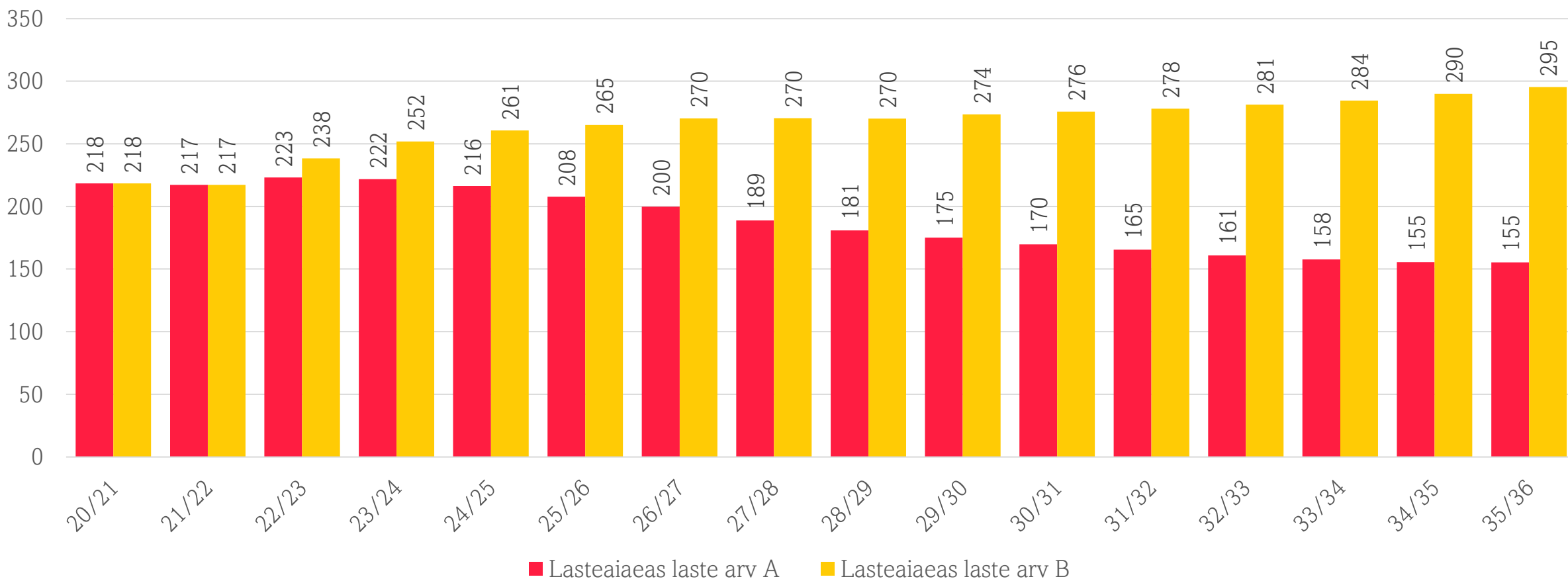
Lasteaiaees laste arvu prognoos

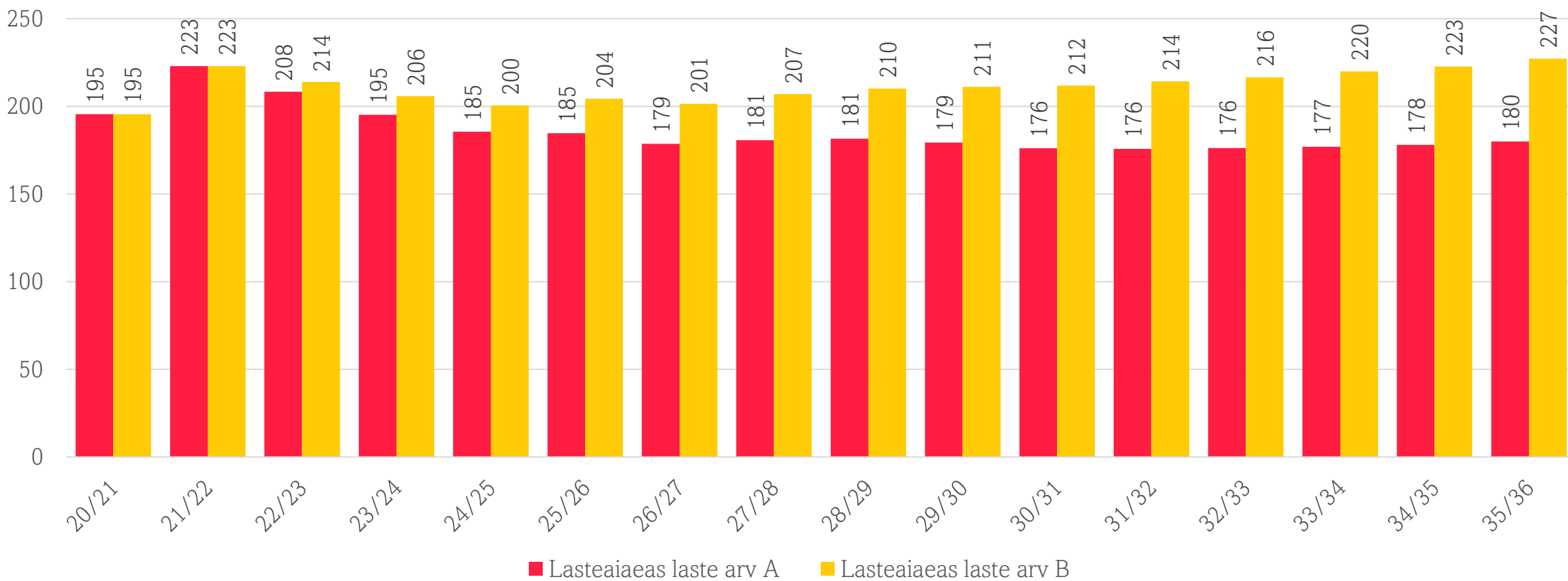
Are piirkond

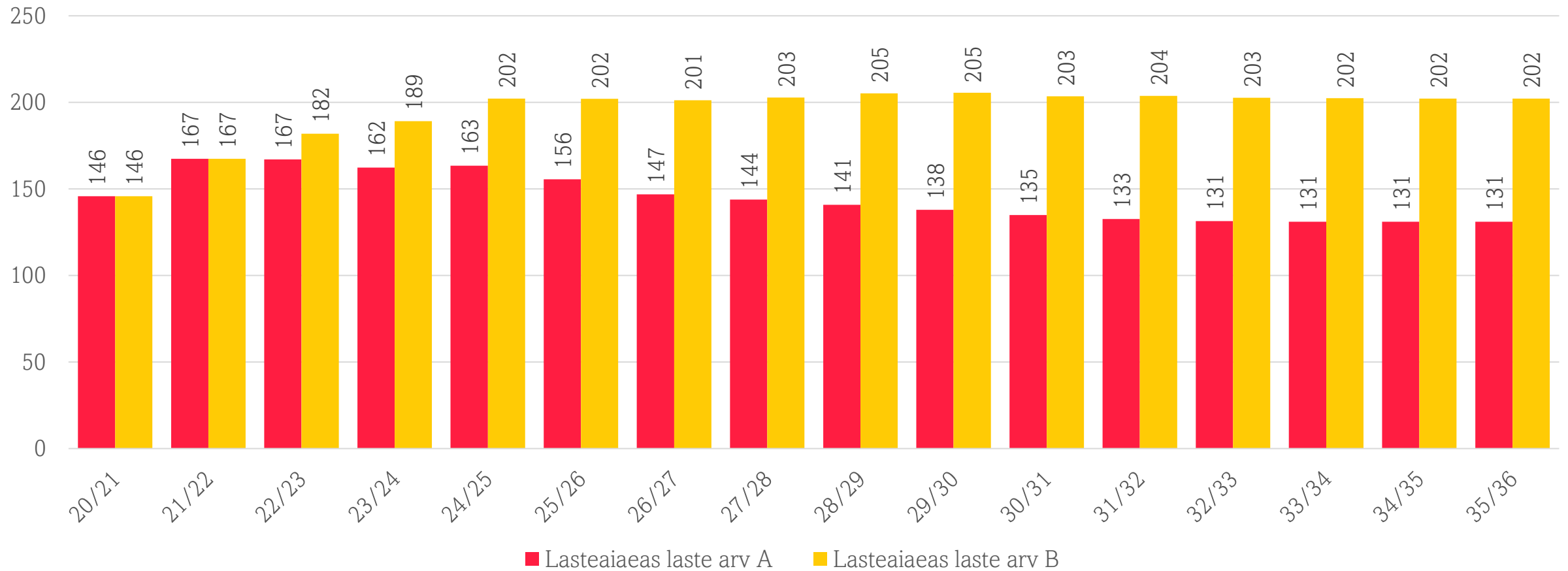
Sauga piirkond

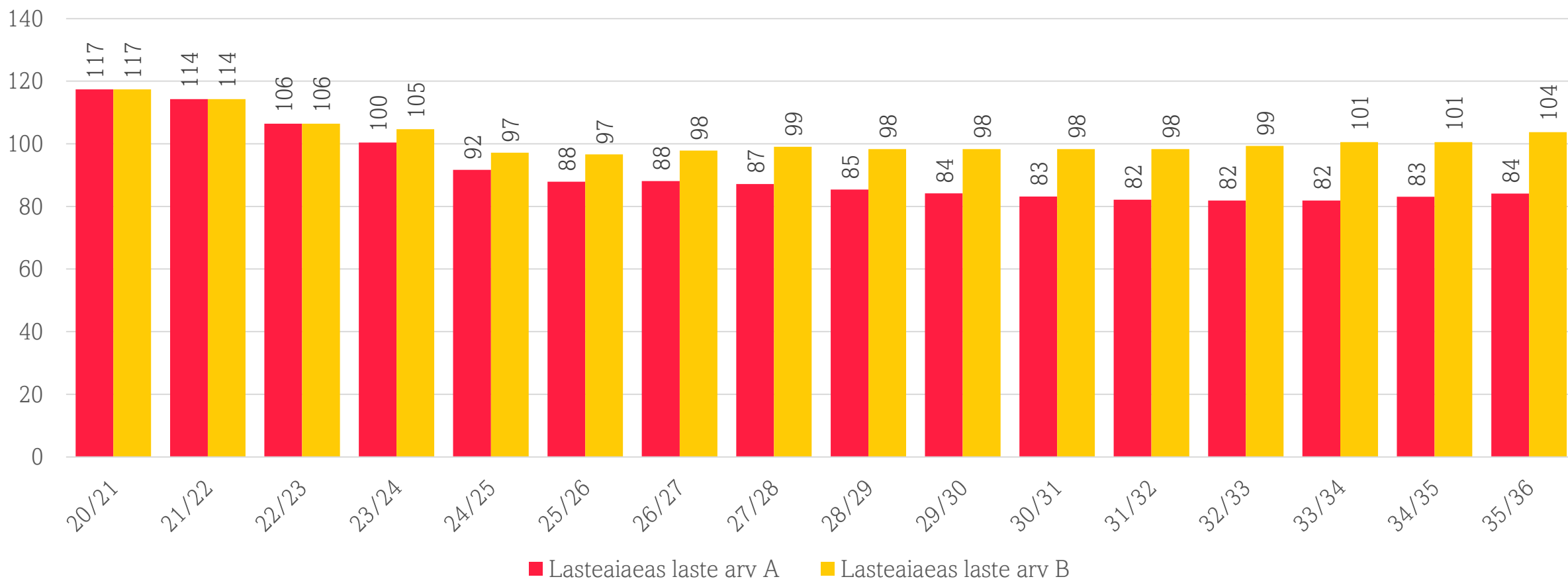
Sindi linn

Tammiste piirkond

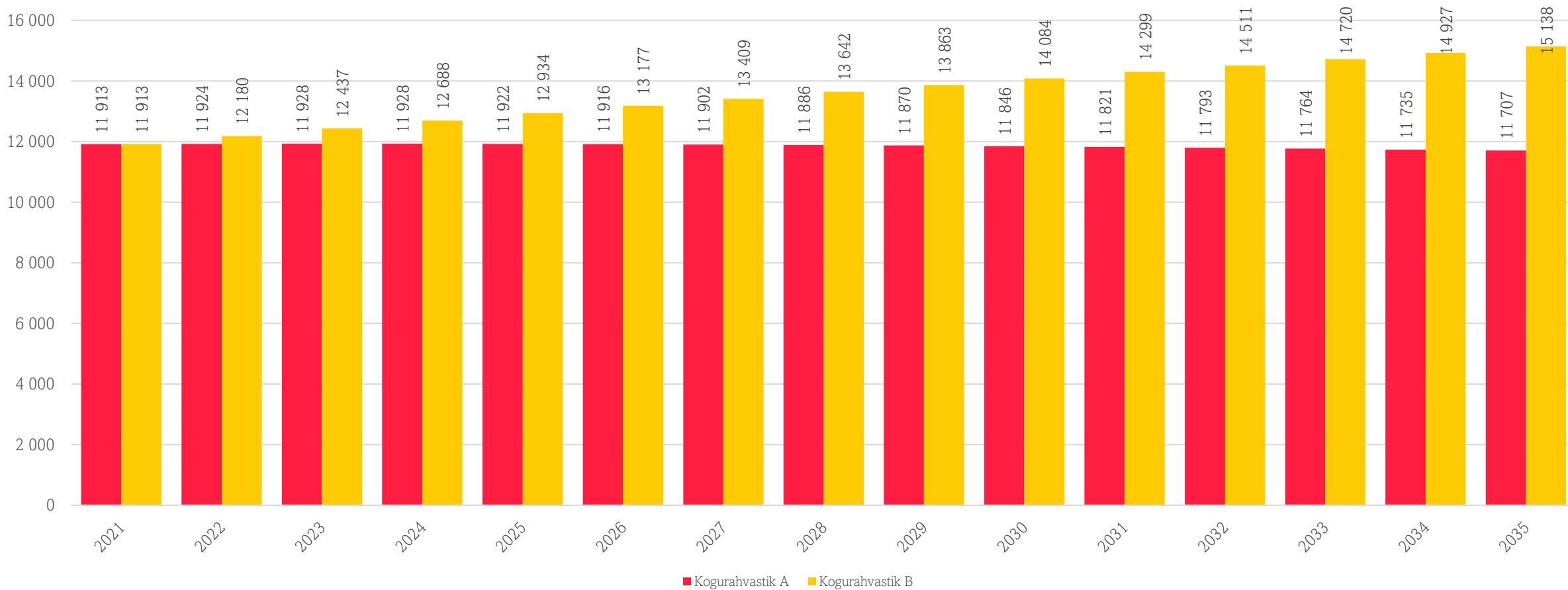
Tori piirkond

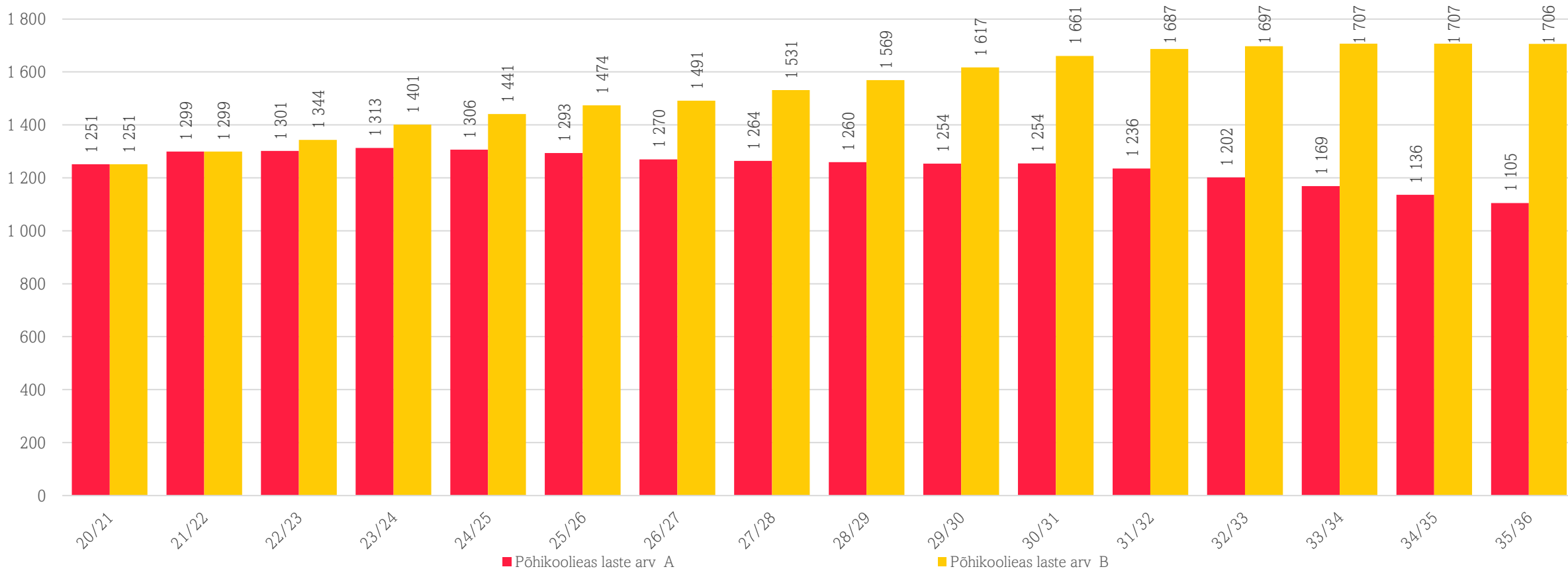
Koondvaade

Piirkond	Õppeaasta	Laste arv	Laste arvu muutus	
Are	21/22	84		
Baas	25/26	84	0	0%
	30/31	82	-2	-2%
	35/36	82	-2	-2%
Rände	25/26	89	5	6%
	30/31	93	9	11%
	35/36	95	11	13%
Sauga	21/22	217		
Baas	25/26	208	-9	-4%
	30/31	170	-47	-22%
	35/36	155	-62	-28%
Rände	25/26	265	48	22%
	30/31	276	59	27%
	35/36	295	78	36%
Sindi	21/22	223		
Baas	25/26	185	-38	-17%
	30/31	176	-47	-21%
	35/36	180	-43	-19%
Rände	25/26	204	-19	-8%
	30/31	212	-11	-5%
	35/36	227	4	2%
Tammiste	21/22	167		
Baas	25/26	156	-11	-7%
	30/31	135	-32	-19%
	35/36	131	-36	-22%
Rände	25/26	202	35	21%
	30/31	203	36	22%
	35/36	202	35	21%
Tori	21/22	114		
Baas	25/26	88	-26	-23%
	30/31	83	-31	-27%
	35/36	84	-30	-26%
Rände	25/26	97	-17	-15%
	30/31	98	-16	-14%
	35/36	104	-10	-9%
Tori vald	21/22	805		
Baas	25/26	719	-86	-11%
	30/31	646	-160	-20%
	35/36	632	-173	-21%
Rände	25/26	857	52	6%
	30/31	882	77	10%
	35/36	923	118	15%

Kogurahvastiku prognoos

Põhikoolieas laste arvu prognoos

5. Kokkuvõte ja arutelu

Rahvastikuarengud 1

- Tori vald on peale pikaajalist pigem stabiilset rahvastikuarengut viimasel paaril aastal hakanud kiirelt kasvama ning kasv on jätkunud ka 2021. aastal.
- Valla elanikkond kasvab sisserände toel, loomulik iive on olnud viimastel aastatel tasakaalu lähedane.
- Sisserändajate vanusprofiilis domineerib selge muster – enam kui pool sisserändest toimub vanusrühmas 25-44, kolmandik on vanuses kuni 19 eluaastat, 45-aastaste ja vanemate hulgas on rändeliikumised pigem väheldased, 20-24 on ainus, kus rändesaldo on negatiivne.
- Kuni 6-aastaste vallaelanike arv on Tori vallas peale vahepealset langust viimasel neljal aastal hakanud kiirelt suurenema ning jõudnud 900lt u 1000 lapseni.

Rahvastikuarengud 2

- Tammiste prk on väga kiirelt (28%) kasvanud, Sauga prk (11%).
- Kuigi Sindi, Tori ja Are piirkonna elanikkond on kahanenud 3%-7%, on ka neis viimasel kolmel aastal märgata kahanemise tempo pidurdumist.
- Summaarne sündimuskordaja on vallas kõrgem Eesti keskmisest, mitmes piirkonnas taaste lähedane.
- Lähikümnendil sisenevad väiksemad põlvkonnad peamisse viljakasse ikka, mis sisserände puudumisel toob kaasa sündide arvu kahanemise.

Rahvastikuarengud 3

- Elamuarendus on mõjutanud ja mõjutab ka lähitulevikus oluliselt valla elanikkonna dünaamikat ning nõudlust eelkõige haridusteenuste järgi.
- Territoriaalses vaates on arendustel suurim mõju Pärnu linna äärsetel aladel Sauga ja Tammiste piirkonnas, kus arenduste kiire realiseerumine on kõige tõenäolisem.
- Sauga ja Tammiste piirkondade rände-eelduseks on püstitatud saja elaniku lisandumine lähteaastal. Teiste piirkondade potentsiaal on tagasihoidlikum (eriti just Are ja Tori). Teisalt võib neis ja ka Sindi linnas täheldada rahvastiku sisemise noorenemise protsesse.
- Alushariduse teenusevajaduse lähtekohast saab vallas selgelt eristada kahte arengupiirkonda – Tammiste küla ning Sauga alevik ja Eametsa küla. Teistes asustusüksustes on muutuste potentsiaal ja võimalikud absoluutarvud (või Sindi linna puhul suhe olemasolevasse rahvastikku) pigem tagasihoidlikud.

Tulevikuarengud 1

- Tori valla tervikvaates jääks ilma rändeliikumisteta rahvaarv suhteliselt stabiilseks – järgneva 15 aasta jooksul leiaks tulenevalt olemasolevast rahvastiku vanusstruktuurist ning negatiivseks pöörduvast loomulikust iibest aset rahvaarvu kahanemine kuni paarisaja elaniku võrra. Rände-eelduste realiseerudes toimuks aga kasv enam kui 3000 elaniku võrra.
- Rändekäitumise tegelik ulatus ja mõju sõltub üldisest majanduskeskkonnast ja arenduste realiseerumisest. Samas võib 2021. a sügise seisuga eeldada, et lähimatel aastatel (aastad 2021-2025) saavutab sisseränne nn maksimaalse mahu, kuna seda toetab nii hea majandusolukord (mis võib samas olla muutlik), arenduste valmimine kui ka potentsiaalsete sisserändajate suur hulk (parimas rändeeas on nn laulva revolutsiooni suur põlvkond).
- Pikemas vaates on tõenäoline sisserände surve vähenemine eelkõige seetõttu, et peamine rändajate vanusgrupp (30-34 aastased koos väikelastega) jääb pea poole väiksemaks (1990ndate sünnipõlvkonnad). Seega võib rände-eeldustes seatud sihti kasvatada elanike arvu 2035. aastaks 15 000 inimeseni pidada pigem optimistlikuks, kuid samas mitte ebareaalseks.

Tulevikuarengud 2

- Juhul, kui sisserännet valda ei toimuks, hakkaks sündide arv järgmistel aastatel kahanema. Sündide aastakäikude samale tasemele jäämise puhul on vajalik u 80 elaniku aastane sisseränne valda. Analüüsi koostamise seisuga võib see olla realistlik, seega võiks järgneviks kümnendiks prognoosida sündide arvu tänasele tasemele jäämist.
- Tulenevalt sündide prognoositavast arvust säilib alusharidusteenuse nõudlus tänases mahus ainult sisserände korral. Aktiivse sisserände puhul kasvab lasteaiakohtade nõudlus järgmisel kümnendil u 100 lapse võrra ning jääb püsima u 900 lapse tasemel. Sellest suuremat kasvu võib pidada ebarealistlikuks ka aktiivse sisserände puhul.
- Sisserände puudumisel algab tempokas lasteaia teenusevajaduse vähenemine. Aastal 2030 on lasteaiaaas lapsi ligi 150 võrra ehk u 20% vähem. Nõudluse vähenemine toimub kõikides piirkondades (v.a. Are, kus see jääb stabiilseks).

Tulevikuarengud 3

- Sauga piirkonnas oleks jätkuva intensiivse sisserände mõju tulenevalt olemasolevast rahvastiku vanusstruktuurist valla piirkondade hulgas kõige suurem. Ilma sisserändeta kahaneks lasteaiaaas laste arv kümnendi lõpuks u 50 võrra, jätkuva sisserände korral aga kasvaks ligikaudu samas suurusjärgus.
- Tammiste piirkonnas väheneb laste arv sisserände puudumisel kümnendi lõpuks enam kui 30 lapse võrra, jätkuva sisserände korral (mille maht küll ajas väheneb), leiaks aset samas suurusjärgus kasv.
- Sindi linnas kahaneb ilma sisserändeta laste arv juba järgmise viie aasta jooksul u 40 lapse võrra madalamale tasemele, sisserände toel oleks kahanemine väiksem ja ajutisema loomuga.
- Tori piirkonnas väheneb lasteaiaaas laste arv tulevikus igal juhul, kui just rahvastiku sisemise noorenemise protsess ei kiirene.
- Sündimuskäitumise ja rändajate vanusjaotuse muutumatuks jäämisel tagaks lasteaialaste arvu samale tasemele jäämise u 130 elaniku aastane sisseränne valda.
- Ilma sisserändeta tekiks valla kui terviku vaates teenuse tarbimismustri säilimise korral käesoleva kümnendi lõpuks tarvidus kuni 8 lasteaiarühma sulgemiseks.
- Rändestsenaariumi realiseerudes tekiks Sauga piirkonnas vajadus 3-4 uue aiarühma avamiseks ning Tammiste piirkonnas 2 uue rühma avamiseks.
- Valla kui terviku vaates rahuldaks optimistliku tuleviku realiseerudes valla pakutavate lasteaiakohtade arv (u 800 kohta) ligikaudu 85% kohtade koguvajadusest. Seda juhul, kui eeldada, et linna läheduse tõttu säilib mõningane ränne Pärnusse ning lähtuvalt vanemate eelistuste mitmekesisistumisest, säilib ka lastehoidude roll.

Kokkuvõttvalt

- Are ja Tori piirkonnas püsivate uute rühmade avamine ei ole eeldatavalt vajalik. Tõenäolise arengu korral hakkab lasteaiakohti käesoleval kümnendil pigem enam vabaks jääma. Positiivsete rändearengute korral tuleks vastav olukord operatiivsel tasandil lahendada.
- Sindi linnas suudab olemasolev lasteaed eeldatavalt ära katta ka tulevikuvajaduse.
- Uute elanike jätkuvaks lisandumiseks Sauga ja Tammiste piirkonda on olemas ehitus- ja planeerimistegevuse andmete alusel selge potentsiaal.
- Sisserände jätkumise korral järgnevatel aastatel tekib Tori vallal vajadus rajada juurde püsivaid lasteaiakohti eelkõige Sauga piirkonnas, kas olemasoleva lasteaia juurde Sauga alevikus või Eametsa külas uue lasteaia rajamise näol. Samuti on soovitatav kaaluda Tammiste lasteaia juures uute rühmade loomise võimalusi.

Arvestamist vajavad asjaolud

- Viimasel kolmel aastal on intensiivselt toimunud rändeprotsessid, mida sellisel kujul varasemalt ei prognoositud. Kuna sisseränne võib veel järgnevatel aastatel jätkuda, siis on valla kiiresti vajalik võtta ette samme, et teenusvajadus rahuldada.
- Teisalt on demograafiline perspektiiv ikkagi ebaselge. Seni, kuni viimaste aastate intensiivne sisserände trend jätkub, suureneb ka lasteaiakohtade vajadus. Samas sisserände peatumisel järgneb nende tarviduse suhteliselt kiire langus, kuna valla rahvastiku olemasolev vanusstruktuur ja sündide arv jääb madalamaks olemasolevast tasemest.
- Peale demograafilise nõudluse on veel mitmeid aspekte, millega Tori vald peab lasteaiakohtade planeerimisel arvestama –
 1. Pärnu linna valmidus pakkuda kohta Tori valla elanikest lastele (või pigem selle puudumine);
 2. uue koolieelse lasteasutuse seaduse (KELS) võimalik vastuvõtmine ja selle mõju eralastehoidude tegevuse jätkumisele;
 3. vabade kohtade territoriaalne paiknemine ja kättesaadavus lähtuvalt elanike liikumissuunast jne.
- Arvestades Tori valla paiknemist Pärnu lähitagamaal, olemasolevat seotust läbi rände ning oma lasteaiakohtade puudujääki, on otstarbekas jälgida ka kesklinnas toimuvaid rahvastiku ja alushariduse korralduse arenguid.

Arengud Pärnu linnas 1

- Pärnu linna haridusteenuste vajaduse prognoosi aastateks 2019-2040. toob välja, et järgnevatel aastatel hakkab Pärnu linnas alates lasteaiast vähenema teenusevajadus haridusvaldkonnas.
- Saab eeldada, et kümnendi keskpaigaks on kahanemine juba alanud ning kümnendi lõpuks on Ülejõe, Mai-Raeküla ja Kesklinna linnaosade enam kui 2000st lasteaiakohast tulenevalt demograafilistest muutustest teoreetiliselt vabanenud kuni 300 kohta.
- See, kas ja kuidas Pärnu linn lasteaiakohtade täituvuse kahanedes oma alushariduse võrku ümber korraldab (nt kas sulgeb rühmasid ja asutusi või võimaldab enam kohti teistele omavalitsustele), ei ole teada.

Arengud Pärnu linnas 2

- Hetkeseisuga on tõsiasi, et linna lasteaiad on täitunud ning linn ei soovi üldjuhul uutele Tori valla elanikest lastele lasteaiakohti võimaldada, väites, et neil vabad kohad puuduvad.
- Pärnu linn optimeerib teenuse pakkumist läbi rühmade arvu lasteaias - kui rühmas on vabu kohti, siis need täidetakse ka teise omavalitsuse lastega. Kuna linn vaatab kohtade komplekteerimisel tervikpilti, siis maksimaalselt mittetäituvaid rühmi jääb järjest vähemaks.
- Seetõttu on võimalik, et tekib praktiline vajadus arvestada järgnevatel aastatel suurema hulga laste tarbeks lasteaiakohtade loomise vajadusega vallas.
- Koostöö Pärnu linnaga Raja Lasteaias Tori vallale 44 lasteaiakoha loomisel on esimese aasta põhjal õnnestunud - vallale eraldatud kohad on täitunud.
- Teisalt on siiski tegemist vaid valikuvõimalusega – kui vanem soovib lasteaiakohta Tori valla territooriumil, on vald kohustatud seda võimaldama.

Uus KELS

- Koolieelse lasteasutuse seaduse eelnõu on „sahtlites ja koridorides“ ringelnud juba aastaid. Teadaolevalt on kavatsus seadus uues redaktsioonis vastu võtta ja jõustada 1. septembrist 2022.
- Seaduse eelnõuversiooni järgi on muuhulgas kavas lastehoidude süsteemi korrastamine, tekib vajadus koolitusloa taotlemiseks, kehtestatakse kvalifikatsiooninõuded töötajatele jmt.
- Karmistunud nõuete rakendamine võib kaasa tuua erahoidude sulgemise, mille tulemusel Tori vallal on vajalik tagada lasteaiakohad kuni 25le hoius käivale lapsele.

Tegevusvõimalused

Olukorra lahendamiseks ja riskide maandamiseks on soovitatav 2+2 süsteemi. Seda kahes etapis:

1. Kahe uue rühma avamine Tammiste piirkonnas ja kahe uue rühma avamine Sauga piirkonnas.
2. Sauga piirkonnas arvestada planeerimise etapis nelja uue rühma vajadusega (projekteerida neli rühma), kuid esialgu rajada ainult kaks rühma.

Kaalutluse juures on selge ajaline mõõde. Tuleb arvestada, et lähtuvalt olemasolevast olukorrast on tarvilik kiire sekkumine. Seega, kui planeerimisfaasis on näha, et praktikas ei ole 2-3 järgneva aasta jooksul võimalik muutusi ellu viia, siis tasub intensiivselt otsida täiendavaid koostöövõimalusi Pärnu linnaga.

Tammiste piirkond

- Tammiste piirkonnas uute lasteaiaühmade rajamisel on sisuliselt kaks alternatiivi – rajada uued rühmad (lisaks kooliosale) olemasoleva lasteaia juurde või kohandada Tammiste hooldekodu kasutusest väljas ruumides täiendavad pinnad (lisaks juba valmimisel olevale kahele söömerühmale).
- Teadmata Pärnu linna võimalusi ja kavatsusi täiendavate pindade rentimiseks hooldekodu kinnistul, võib siiski väita, et olemasolevate pindade kohandamise maksumus kujuneks soodsamaks kui juurdeehituse rajamine olemasoleva lasteaia juurde (kahe söömerühma kohandamise kulu oli u 200 tuhat eurot).

Sauga piirkond

- Sauga piirkonnas uute lasteaiaühmade rajamisel on samuti kaks peamist alternatiivi – rajada uued rühmad Jänesselja lasteaia juurde (lasteaia olemasolevale kinnistule) või ehitada uus lasteaiahoone Eametsa külas.
- Jänesselja lasteaia laiendamise kasuks räägib ühest küljest baasinfrastruktuuri, lasteaia saali ja köögi olemasolu. Küll aga võib olemasoleval kinnistul lasteaia õueala jääda nelja uue rühma rajamisel mõnevõrra kitsaks. Eametsa külas puudub vallal hetkel maaomand. Selle soetamine, baasinfrastruktuuri ja lasteaia tegevuseks tarvilike lisaruumide rajamine toob kaasa suurema investeeringuvajaduse ning pikendab investeeringu elluviimise ajaperioodi.
- Arvestades, et Sauga piirkonna peamiseks liikumisteeks on Tallinn-Pärnu maantee, siis piirkonna teiste asustusüksuste laste teenindamise seisukohalt on paremas asukohas Jänesselja lasteaed.
- Teisalt annaks Eametsa lasteaia (kui kogukonnakeskuse) rajamine täiendava positiivse arengutõuke, kuna tegu on juba arvestatava elanike arvuga ja jätkuvalt kasvava külagaga.

Lõpetuseks

- Sõltumata alternatiivi valikust Sauga piirkonnas ning Tammiste lasteaia olemasolevas asukohas on soovitatav püsiva taristu rajamine
- Igal juhul, positiivse rahvastikuarengu korral, ka pikemas perspektiivis, tagaks 80 (+40) kohta valla lasteaiakohtade kättesaadavuse piisavas mahus.
- Kuna suurenenud ja jätkuvalt suurenemas on ka koolikohtade nõudlus, mis püsib ajas pikemalt ka lasteaiakohtade nõudluse vähenedes, on rajatud pindu nii Tammistes kui ka Saugal võimalik perspektiivis kasutada ka algklasside õppeks.

Kontakt

Mihkel Laan

OÜ Cumulus Consulting

Reg nr: 11278945

Address: Pärnu mnt 12, 10148 Tallinn

Tel: +372 529 7984

E-mail: info@cumulus.ee